

የ/ብ/ብ/ሕ/ክ/መንግ
የአቅም ግንባታ
ቤተሰብ
የ2001 የበጀት ዓመት
አፈፃፀም ሪፖርት

ሰኔ 2001ዓ.ም
ሀክሙ

ር ዕ ስ	ገፅ
1. መግቢያ	1
2. የሲቪል ሰርቪስ ማሻሻያ ንግግር (CSRP)	2
3. ያልተማከለ የወረዳ አስተዳደር እና መልካም አስተዳደር ፓኬጅ ትግባራ.....	10
4. ፍትህ ሥርዓት ማሻሻያ ንግግር (JSRP).....	17
5. የምህንድስና አቅም ግንባታ ንግግር (Ecbp)	27
6. በእንጨርሜሽን ኮሚውንኬሽን ቴክኖሎጂ ፕሮግራም-----	32

I. መግቢያ

በክልሉ የሚታዩ የማስፈጸም አቅም ችግሮችን ለመፍታት የሚያስችል የትኩረት መስክ ለይቶ በማስቀመጥ 2001 በጀት ዓመት ሴክቶሪያል ቅጽ በየሩበ ዓመት ተለይቶ ተዘጋጅቷል። በበጀት ዓመቱ ዕቅድ በየደረጃው የሚታዩትን የማስፈጸም አቅም ችግሮች ደረጃ በደረጃ በመፍታት ያልተማከለ አስተዳደርን ማጠናከር፣ የመልካም አስተዳደር ጥያቄዎችን ለመፍታት የተቀየሰው ስልት ተፋጥሮ በተግባር ላይ እንዲውል ማድረግና አጠቃላይ የሪፎርም ስራዎችን በተጠናከረ መልኩ ለማስተገብር በቅጹ ሚጸ መሠረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ጥናት ያጠናቀቁ ሴክተሮችን ወደ ትግበራ በማስገባትና በቀሪዎቹ ውስጥ ጥናቱ በስፋት እንዲካሄድ በማድረግ ተጨባጭ ለውጥ ማምጣት ቁልፍ ሥራ ተደርጎ ታቅዷል። በአጠቃላይ ሲታይም የ2001 ሴክቶሪያል ዕቅድ ስትራቴጂያዊ ግቦችን መሰረት ያደረገና በታችኛው የህብረተሰብ ክፍል ዲሞክራሲንና መልካም አስተዳደርን ለማስፈን ፕብሊክ ሴክተር አቅም ግንባታ ንግግራዎችን በተቀናጀ ሁኔታ ማስፈጸምንና በመንግሥት መስሪያ ቤቶችና ተቋማት ሁለንተናዊ ለውጥ በማምጣት ቀልጣፋና ውጤታማ አሠራር መዘርጋትን የቅድሚያ ትኩረቱ አድርጓል።

ከዚህ በመነሳት የዓመቱን ዕቅድ በዋናነት እነዚህን ግቦች ለማሳካት ታስቦ የታቀደ ሲሆን በዓመቱ በክልሉ በቅድሚያ በተመረጡ ሰባት ሴክተሮች የተጠናው መሰረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ በሙከራ ተፈትሾ ወደ ሙሉ ትግበራ ተገብቶ ለህብረተሰቡ ፈጣንና ውጤታማ ስራ እየተሰራ ሲሆን መሠረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ጥናት ባልጀመሩ በሁሉም ሴክተር መሥ/ቤቶች ወደ ጥናቱ በማሥገባት ሥራው ተጠናቆ የሙከራ ትግበራ አጠናቆ ለሙሉ ትግበራ ዝግጅት ላይ ናቸው። ባጠቃላይ ሲታይ በሁሉም የአቅም ግንባታ ንግግራዎች ዝርዝር አፈጻጸሙም ቀጥሎ ቀርቧል።

II. የሲቪል ሰርቪስ ማሻሻያ ፕሮግራም

መሠረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥን በሁሉም የክልሉ መንግሥት መ/ቤቶች ማካሄድ የክልሉ መንግሥት እየሠራ ላለው ፈጣን ልማት የማረጋገጥ፣ ዲሞክራሲና መልካም አስተዳደርን የማስፈን ጥረት በጣም አስፈላጊ መሆኑን አምኖ በወሰደው ጠንካራ አቋም በሁሉም መ/ቤቶች ለ□.□. □□ተካሄደ □□ኛል። በክልላችን መሰረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ጥናት ሴክቶሪያል በሆነ መልኩ እንደየሥራ ሂደቱ ሁኔታ ከክልል እስከ ቀበሌ ድረስ ድግግሞሽንና የሥራ ግጭትን በሚያስወግድ መልኩ በስትሪንግ ኮሚቴ እያተመራ እና በክልላዊ ቴክኒካል አማካሪ ቲም እየተደገፈ ተካሂዷል። በመጀመሪያ ዙር በሰባቱ ሴክተሮችና በሥራቸው ባሉ ተቋማት የመሠረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ጥናት ውጤትና በጥናቱ ጽንሰ ሀሳብ ላይ ሥልጠና በመስጠት በክልል፣ በተመረጡ ሶስት ዞኖች፣ በሶስት ወረዳዎች እና በሰባት የከተማ አስተዳደር እንዲሁም በክፍለ ከተሞችና በቀበሌዎች የሙከራ ትግበራ እንዲከናወን ከተደረገና ውጤቱ ከተገመገመ በኋላ ከክልል እስከ ቀበሌ ሙሉ ትግበራ እንዲከናወን ተደርጓል።

- በሙከራ ትግበራ ወቅትም በትግበራ ሂደት ላይ የሚገኙ የስራ ሂደቶችን የመከ□ተልና የመደገፍ ሥራ በክልል ሴክተር ቢሮዎች ደረጃም ሆነ የሙከራ ትግበራ በሚካሄድባቸው ዞኖች፣ ወረዳዎችና ከተማ አስተዳደሮች በአካል በመገኘት ድጋ□ ተሰጥቷል። የአፈፃፀሙም ሪፖርት ተጠናቅሮ ለክልሉ ስቲሪንግ ኮሚቴ ቀርቦ ውሳኔ ለሚያስፈልጋቸው ውሳኔ □□ተሰጠባቸው የሙከራ ትግበራውን ስኬ□ማ ለማ□ረ□ ተችሏል። የሙከራ ትግበራው ግኝት በየሴክተሩ ውይይት ተካሂዶበት ሥራ ሂደቶችን ለማዳበር መወሰድ የሚገባቸው ግብዓቶች እንዲለዩ ከተደረገ በኋላ የ32 □ተ□መ□ሙ ሥራ ሂደቶች ወደ ሙሉ ትግበራ ገብተዋል። ሁለቱ ሥራ ሂደቶች የአቤቱ□ መመርመርና ውሳኔ መስጠት ሥራ ሂደት እና የሥርዓተ ትምህርትና የትምህርት ሥልጠና መሣሪያዎች አቅርቦት ሥራ ሂደት በ□□ራል ደረጃ ውይይት ሲደረግበት ቆይቶ የዘገዩ ቢሆንም በአሁኑ ጊዜ □ሙከራ ትግበራ ጊዜ አጠናቆ ሙሉ ትግበራ ላይ ይገኛሉ።

-

- የሙሉ ትግበራውን አፈፃፀም የሚደግፉ የትግበራ ስትራቴጂ □ና የሰው ሃይል □ል□ል ደንብ ሠነዶች ተክልሰው ጥናቱ የተደረገባቸው የክልል፣ የዞንና የልዩ ወረዳ ሴክተሮች ሃላፊዎችና በክልል ደረጃ ባሉ ሴክተሮች ለድልድል ኮሚቴ አባላት ጨምሮ

የግንዛቤ ማደበሪያ ገለፃና ውይይት ተደርጎባቸው ሥራ ላይ ውሏል። በደንቡ መሰረት በየአስተዳደር እርከኑ ባሉ መ/ቤቶች ደልዳይ ኮሚቴ ተቋቁሞ ድልድሉ የተካሄደ ሲሆን ለሚነሱ ቅሬታዎች ውሳኔ የሚሰጥ አካል በየአስተዳደር እርከኑ ተቋቁሞ ውሳኔ እየሰጠ እንዲከናወን ተደርጓል። ሥራዎች በአጠቃላይ አዲስ ሁኔታ የተቀረጹ በመሆናቸው ወደ ሙሉ ትግበራ ሲገባ በክልል፣ በዞን፣ በከተማ፣ በወረዳና ቀበሌ ደረጃ 124,370 ፈጻሚዎችና 1960 አሰልጣኞች ሥልጠና ተሰጥቶ ሙሉ ትግበራው በመከናወን ላይ ይገኛል።

የሙሉ ትግበራ አፈፃፀም መመሪያና መከታተያ ችክ ሊስት ተዘጋጅቶ ለየሴክተሮች እንዲተላለፍ የተደረገ ሲሆን ለዞን፣ ለከተማና ለወረዳ አቅም ግንባታ ኃላፊዎች በጅክ ሊስት ላይ ስልጠና በመስጠት ድጋፋዊ ክትትል እንዲያደርጉ ተደረጓል። በተጨማሪም የቴክኒካል አማካሪ ቲሙ በሁሉም ዞኖች፣ በተመረጡ ልዩ ወረዳዎች፣ ወረዳዎችና ከተማ አስተዳደሮች በአካል ተገኝተው ክትትልና ድጋፍ እንዲያደርግ ተደርጎ የክትትል ሪፖርት በማዘጋጀት ለክልሉ መስተዳድር ም/ቤት ቀርቦ ውይይት በማድረግ የነበሩ ጠንካራ ሥራዎች እንዲቀጥሉ እና ደካማ የነበሩ ሥራዎች እንዲሻሻሉ ቀጣይ አቅጣጫ ተቀምጧል።

በክትትልና ድጋፍ ወቅት የተገኙ ዋና ዋና ውጤቶች ለውጡን ከየአካባቢው ተጨባጭ ሁኔታ አንፃር ቅድመ ዝግጅት አድርጎ ለመጀመር የተደረገ ጥረት፣ ለተገልጋይ የሚሰጡ አገልግሎቶች ውጣ ውረድ ሳይበዛ በአንድ ቦታ አልቆ እንዲሰጥ መደረጉ፣ ፈፃሚዎች ሃላፊን ሳይጠብቁ በተጠያቂነት መንፈስና በራስ ተነሳሽነት ሃላፊነት ወስደው ውሳኔ እየሰጡ መሆኑ፣ የሥራ ጊዜን በአግባቡ ሥራ ላይ በማዋል መሻሻል መገኘቱ፣ በተወሰነ ደረጃም ቢሆን በቲም ስፒሪት ተተካክቶ የመሥራት ልምድ በሰፊ መሆኑ፣ ተገልጋይን ፈጥኖ የማስተናገድና መረጃን የመስጠት አፈፃፀም መሻሻል እየታየ መሆኑ ናቸው።

ከላይ ከተጠቀሱት ውጤቶች ባሻገር የለውጡን ትግበራና ስርፀት በግጥም ያሉ ችግሮች በርካታ ናቸው። እነዚህም በሰራተኛው ሚኒስቴር አመራር አካላት የተለያዩ ትኩረትና ጊዜን የሚሻሙ ከፍተኛ ሥራዎች እንዳለባቸው የሚካድ ባይሆንም ለውጡ አጠቃላይ ማህበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ልማቶችን በሠመረ ሁኔታ ለማሳካት የሚያስችል ሥርዓት የሚፈጥር ከመሆኑና የቅርብ ክትትል የሚሻ ከመሆኑ አንፃር ሊያገኝ የሚገባውን ትኩረት አግኝቶ እየተመራ ነው ለማለት አይቻልም። ለዚህም በማሳያነት ሊጠቀሱ የሚችሉት በአብዛኛዎቹ ዞኖች፣ ልዩ ወረዳዎች፣ ወረዳዎች እና ከተማ አስተዳደሮች መቋቋም የሚገባቸው ስቲሪንግ

ኮሚቴዎች ተቋቁመው በክትትልና ግምገማ ሥርዓት ሠነዱ መሠረት ክትትልና ግምገማ እየተደረገ አለመሆኑ፤ አዳዲስ ከንቲባዎች፤ መምሪያ ሃላፊዎች፤ የዋና አስተዳዳሪ እና ከንቲባ ኮሚቴዎች፤ የጽ/ቤት ሃላፊዎች ሥልጠና ያላገኙ መሆናቸው፤ ሴክተር ሃላፊዎችና የሥራ ሂደት ባለቤቶች በታችኛው እርከን የሚገኙ ሥራ ሂደቶችን እየደገፉ አለመሆኑ፤ የለውጡን አፈፃፀም የሚደግፉና ስርፀቱን የሚያፋጥኑ የህግ ማዕቀፎች ተዘጋጅተውና በቀጥታ እየተላለፉ አለመሆኑ፤ በአፈፃፀም ላይ ሊጋጠሙ ችግሮች መፍትሔ እንዲሰጣቸው ከታችኛው እርከን ጥያቄዎች ሲቀርቡ ፈጥኖ የማይደግም መፍትሔ አለመስጠት ወዘተ ናቸው። ከዚህ በተጨማሪም ለአገልግሎት ፈላጊው ህብረተሰብ ቅርብ ሆነው እለት ከእለት አገልግሎት የሚሰጡ የታችኛው እርከን ሥራ ሂደቶች ላይ ከፍተኛ ጥራት ሃሳብ እጥረት እና መሠረታዊ የሥራ መሣሪያዎች ችግር መኖሩ ለውጡ የሚጠበቀውን ውጤት እንዳያስገኝና ቶሎ እንዳይሰርፅ እያደረጉ ያሉ ፈታኝ ችግሮች ሆነው ታይተዋል። በሌላ በኩል ደግሞ የመሰረታዊ የሥራ ሂደት ለውጡ ሙሉ ፓኬጁ አለመተግበር ጋር ተያይዞ ፈጻሚዎች ዘንድ የሚቀርብ ከለውጡ ተጠቃሚ ለመሆን የደመወዝና ጥቅማ ጥቅም/ ትምህርት ያሻሻሉ፤ በድልድሉ ወቅት ከዝቅተኛ ደረጃ ወደ ከፍተኛ ደረጃ የተመደቡ ፡/ ጥያቄ በመኖሩ ችግሩ አጣጥሞ መፍትሄ ካላገኛ በለውጡ ቀጣይነት ላይ ችግር እያስከተለ ነው።

የመሠረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ትግበራ ሙሉ ለማድረግ በፌደራል ደረጃ በሚጠናው በአፈጻጸም ላይ የተመሠረተ ክፍያ /performance related payment/ ጥናት ከክልሉ ባለሙያ እንዲሳተፍ ተደርጓል። የሥራ ሂደት ባለቤት የሥራ ደረጃና ክፍያ ችግር ለመፍታት ጥናት በማካሄድ በክልሉ ካቢኔ ውሳኔ መሠረት ዋና የሥራ ሂደቶችን በሁለት ደረጃ በመመደብ እና ደጋፊ ለሆኑት የሥራ ሂደቶች ደግሞ የክልሉ ፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት እና የአቅም ግንባታ ሴክተሮች ባጠኑት መሠረት በሶስት ደረጃ ተመድበው በክልሉ ተጨባጭ ሁኔታ ሹመት እንዲሰጥና በዚያው መሠረት የክፍያ ሥርዓታቸውም እንዲከናወን በማድረግ ለነበረው የአተገባበር ችግር መፍትሄ ተሰጥቷል። በፌደራል አቅም ግንባታ ለሚጠኑ የፕሮግራሞች ቅንጅት ጥናትና ከሥራ ለሚሰናበቱ የመንግስት ተሟላቾች እና የሥራ ኃላፊዎች የሚጠበቅላቸውን ጥቅማጥቅም ጥናት ላይ ባለሙያ እንዲሳተፍ ተደርጓል። በትግበራ ስትራቴጂና በሰው ኃይል ድልድል ደንብ ላይ ለሚነሱ የአፈፃፀም ጥያቄዎች መፍትሔ የሚሆኑ ሃሳቦችና ማብራሪያዎች እየተዘጋጁ እንዲተላለፉ ተደርጓል ።

የሚገኝበት የጥያቄ አቅጣጫ ሂደት በጥንቃቄ የተከተለውን ሂደት
 በ/የጥያቄ አቅጣጫ ሂደት 72/2001 የሚገኝበት የጥያቄ አቅጣጫ ሂደት
 ይገኛል። የጥያቄ አቅጣጫ ሂደት የሚገኝበት የጥያቄ አቅጣጫ ሂደት

- 5

?? ? ?? ?? ???? ?? ? ? ?? ? ???? ???? ???? ?? ???
??? ???? ?? ?? ? ?? ?

2. ??? ??? ???? 4? ?? ? ?? ?? ???? ???? ???? ? ????
?????? ??????? ???? ???? ???? ???? ???? ? ?
???? ???? ???? ? ???? ? /?? ? ???? ???? ? ????
???? ? ? ? ? ???? ???? ???? ???? ???? ? ?
?????? ???? ???? ???? ? ???? ? ? ? ? ?
???? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
?? ?? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
?? ?? ? ? ? ?

3. ??? ? ???? ???? ???? ? ? ? ? ? ? ? ?
???? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
???? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
????? ? ???? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
?? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
?? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

4. ??? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? /???? ? ? ? ?
?? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
???? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
???? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
?? ???? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
?? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

5. ??? ???? ???? ? ? ? ? ? ? ???? ? ???? ? ????
???? ? ???? ???? ? ? ? ? ? ???? ? ???? ?
??? ???? ???? ???? ???? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
?? /? /?/? ? ? ? ? 2?/2001 ?.? ???? ? 80-? ? 5/01/09 ? ????
? 3
? ? ? ?/???? 1 “? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? 25 ? ? ? ? ? ? ?
? ? ? ? ? ? ? ? ? 25? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
?
“? ? ?
? ? ? 3 ? /? ? ? ? /2/ ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ? ?
?
6?
?
?
?
?
?
?
? ?

?
? 4 ? ? ? ? ? ? ? ?
?
? ? ? ? ? ? ? ? ?

?
?
?
?
?
?
?
?
? ?

የሚገኝ የፖሊስ ሰራተኛ ባለሙያዎች የሚሰጡት መረጃ በጥንቃቄ መረጃ መስጠት አለበት፡፡
የሚገኝ የፖሊስ ሰራተኛ ባለሙያዎች የሚሰጡት መረጃ በጥንቃቄ መረጃ መስጠት አለበት፡፡

መሠረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ጥናት ባልጀመሩ በሁሉም ሴክተር መ/ቤቶች የBPR ጥናት እንዲካሄድና የጥናቱን ውጤት እና የውጤት ተኮር ዕቅድ አፈጻጸም ምዘና ሥርዓትን ተግባራዊ ለማድረግ በታቀደው መሰረት ለሚካሄደው ጥናት የሚመራበት ቢጋር በማዘጋጀትና በክልሉ ስቲሪንግ ኮሚቴ በማግኘት ጥናቱ በአዲስ በሚካሄድባቸው 26 ተቋማትና ሴክተሮች ኮር ቲም በማዋቀርና ስልጠና በመስጠት የመ/ቤቱ ዋና እና ደጋፊ የሥራ ሂደቶች እንዲለዩ ተደርጓል፡፡ ከእነዚህ ሴክተሮች ለተውጣጡ 250 የሚሆኑ የሴክተሩ/ የመ/ቤቱ የበላይ ሃላፊዎች እና አምስት አምስት የስቲሪንግ ኮሚቴ አባላት /ኮር ስታፍ/ እና ከሁሉም ዞኖችና ልዩ ወረዳዎች የአቅም ግንባታ ለመግባቱ ለ2062 የሥራ ኃላፊዎችና ባለሙያዎች በመሠረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ /BPR/ ላይ ስልጠና በመስጠት እና ግንዛቤ የመፍጠር ሥራ እንዲከናወን ተደርጓል፡፡ የመ/ቤቱ የሥራ ሂደት በሚለይበት ወቅት በክልሉ ቴክኒካል አማካሪ ቲም ድጋፋዊ ክትትል እና ቴክኒካል እገዛ በማድረግ የተለዩትን በአጠቃላይ 64 ያህል የሥራ ሂደቶች በመለየት በክልሉ ስቲሪንግ ኮሚቴ ቀርበው ተገምግመው እንዲጸድቁ ተደርጓል፡፡ ሁለተኛ ዙር ወደ BPR ጥናት ለገቡት የሥራ ሂደቶች የሚያጠኑ 400 ሪፖርትሪፖርት ቲም አባላትን በእየንዳንዱ ደረጃ (phase by phase) በአምስት ጊዜ ሥልጠና እየተሰጠ ጥናታቸውን እንዲያከናውኑ ተደርጓል፡፡

በአጠቃላይ በሁለተኛ ዙር ወደ ጥናት የገቡ ሴክተር መ/ቤቶች አስፋፋይ ድጋፋዊ ክትትልና ቴክኒካል እገዛ በክልሉ ቴክኒካል አማካሪ ቲም እየተደረገ የተለዩትን የሥራ ሂደቶች በመገምገም ከአዲስ የሥራ ሂደት ቀረጽ አልፎ ማደራጀት /organization/ ሥራ አፈጻጸም ወደ ሙከራ ትግበራ እንዲሸጋገር የድርጊት መረሃ ግብር፣ የሰው ሃይል ድልድል ደንብ ክለሳ፣ የትግበራ ስትራቴጂ ክለሳና ቼክሊስት በማዘጋጀት ለመስተዳደር ምክር ቤት ቀርቦ እንዲወሰን በማድረግ ሙከራ ትግበራ አጠናቆ በአሁኑ ወቅት ወደ ሙሉ ትግበራ ለመግባት ዝግጅት ላይ ይገኛል፡፡

ከሥራ ሂደት መለየት ጋር ተያይዞ የሚነሱ ጥያቄዎች (ሥራ ሂደቱ ታጨቀ ይከፈል፤ መለየት ሲገባ የቀረ፤ መዋሃድ ሲገባ የተነጣጠለ ወዘተ) ሲቀርቡ በርካታ ውይይቶች ሲደረግ ቆይቶ የመፍትሄ ሃሳብ ቀርቦ ተገቢው ውሳኔ ተሰጥቷል። ለምሳሌ፦ በሥራና ከተማ ልማት ሴክተር፤ በጤና ሴክተር፤ በክልል ም/ቤት፤ በደቡብ ገጠር መንገድ ባለሥልጣን ሥራ ሂደቶች የቀረቡ ጥያቄዎች ተደጋጋሚ ውይይት ተደርጎባቸው መፍትሄ ተሰጥቷል።

አስቀጣይ ተቋማትን ለአስቀጣይነት ለማብቃትና የለውጥ ስራውን በአግባቡ ማስቀጠል የሚያስችል አቅም ለመፍጠር በሥራ አመራር ተቋም ያለው የሰው ሃብት ልማት ዋና የሥራ ሂደት ከአማራና ከኦሮሚያ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስት የልምድ ልውውጥ እንዲያደርግ ተደርጓል።

የሰክቴሩ አመራሩንና የፈጸሚውን አቅም ለማጎልበት ለ204 ሃላፊዎችና ባለሙያዎች ለአምስት ቀናት በመልካም አስተዳደርና በሊደርሽፕ ስልጠና ተሰጥቷል። እንዲሁም ለ40 የክልል ምክር ቤት ሃላፊዎችና የማህበራዊ ጉዳይ ቋሚ ኮሚቴ አባላት በሊደርሽፕ እና በለውጥ አመራር ላይ ሥልጠና ተሰጥቷል። ከክልሉ 13 ዞኖች፤ ከ22 ከተሞችና 134 ወረዳዎች ለመጡ 338 የመምሪያ ኃላፊዎች፤ የወረዳ የጽ/ቤት ኃላፊዎችና የለውጥ ፅሮግራሞች አስተባባሪዎችና የዞን የሰው ሃብት ልማት ባለሙያዎች በ6 ርዕሶች ላይ ለአስራ ሁለት ቀናት ስልጠና ተሰጥቷል።

የመሰረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ ሲካሄድ የህዝብ ግንኙነት ሥራ ወሳኝ ስለሆነ በርካታ ስራዎችን ለመስራት ተሞክሯል። ለአብነት የሀገር አቀፍ ሽፋን ባላቸው ሚዲያ በዋልታ ኢንፎሜሽን ማዕከል፤ በኢትዮጵያ ዜና አገልግሎት፤ በሬዲዮ ፋና፤ በደቡብ ቴሌቭዥን ንግግራም እንዲሁም በደቡብ FM 100.9 ጋር በመተባበር መሠረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ ጥናትና ምንነት፤ በአስፈላጊነቱና በወጡ ደንቦችና ስትራቴጂዎች እንዲሁም በሰራተኞች አመዳደብ ዙሪያ ለህብረተሰቡ ግንዛቤ ለማስጨበጥ ውይይት እንዲካሄድ በማድረግ ሰፊ የአየር ሽፋን እንድያገኝ ተደርጓል። በቢሮው ድረ-ገፅ ላይ የቢሮውን እንቅስቃሴ በመከታተል መረጃ የማሟላትና በየጊዜው የማደስ(update) ስራ ተከናውኗል። በወረዳና በቀበሌ ያለውን የሥራ እንቅስቃሴን በተመለከተ የህብረተሰቡ አስተያየት ተቀምጦ የአየር ሽፋን አግኝቶ እንድትላለፍ ተደርጓል። በመሠረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ ጥናት ምንነትና አስፈላጊነትንና ለሠራተኛው የተሠጡ ስልጠናዎችን

ያካተተና አጫጭር ጽሑፎችና ዜናዎች እንዲታተሙና እንዲሰራጩ ተደርጓል። በሴክተሩ የተጠኑ የስራ ሂደቶች የሚሠጡትን አገልግሎቶች ለተጠቃሚው ግልጽ ለማድረግና ለማስተዋወቅ ብሮሽር ሁለት ጊዜ ታትሞና ተዘጋጅቶ እንዲሠራጭ ተደርጓል። ቀጣይ ሥራውን ለማስፋት ከደቡብ ኤፍ ኤም 100.9 እና ከደቡብ ቴሌቪዥን ፕሮግራም ጋር በመነጋገር የተመቻቸ ሁኔታ ተፈጥሮ ፕሮግራም እንዲሰራ ተደርጓል።

በክልላችን መሰረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ ጥናትን በሁለት ዙር በማድረግ ወደ ሙሉ ትግበራ የተገባበትና ቀሪዎቹም የሥራ ሂደቶች ሙከራ ትግበራ በማገባደድ በአጭር ጊዜ ውስጥ ወደ ሙሉ ትግበራ የሚገቡ በመሆኑ ከሂደቶች የእርስ በእርስ ግንኙነት፣ ከተሽጋጋሪነት ባህርይ፣ ከሚያሳኩት የጋራ ውጤት፣ ተልዕኮና ከተገልጋዩ ፍላጎት አኳያ ሂደትን መሰረት ያደረገ ተቋም ማቋቋም እና መዋቅር መዘርጋት ለውጡ የሚጠይቀው መሰረታዊ ጉዳይ በመሆኑ በክልሉ የሥራ ሂደትን መሰረት የደረጉ ተቋማትን ለማቋቋም የሚያስችል ፕሮፖዛል ተጠናቆ ለመስተዳድር ምክር ቤት ለውሳኔ ቀርቧል።

የመሰረታዊ ሥራ ሂደት ለውጡን ተከትሎ ሥራ ላይ ሊውል የሚገባው የውጤት ተኮር ምዘና ሥርዓት ቀጣይ ሥራ በመሆኑ የፌዴራል ባለሙያዎች ባዘጋጁት ማዕቀፍ ላይ የክልሉ የመሠረታዊ የሥራ ሂደት ቴክኒካል አማካሪ ቲም አባላት ሥልጠና ወስደው የተመለሱ ሲሆን የሥልጠናና ትግበራ ሰነዱን ከክልሉ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር አጣጥሞ የማዘጋጀት ሥራ ተሰርቶ እንዲፀድቅ ቀርቧል።

የጋምቤላ ክልላዊ መንግሥት ወደ መሠረታዊ ሥራ ሂደት ለውጥ ጥናት ለመግባት የሚያስችል የሥልጠና ድጋፍ እንዲደረግለት በጠየቀው መሠረት ለክልሉ ከፍተኛ አመራር አካላት በለውጡ ፅንሰ ሃሳብና አተገባበር ሂደት ላይ ለስድስት ቀናት ሥልጠና ተሰጥቷል።

III. ያልተማከለ የወረዳ አስተዳደርና የመልካም አስተዳደር ፓኬጅን ትግበራ

በክልሉ ውስጥ ከሚገኙ 3592 የገጠር ቀበሌያት ውስጥ ከ 85% በላይ የሚሆኑት የራሳቸው የሆነ ጽ/ቤት ያላቸው ሲሆን በተወሰኑ ጥቂት ወረዳዎች የግለሰብ ቤት

እየተከራዩ የሚሰሩበት ሁኔታ ታይቷል። የራሳቸው ጽ/ቤት ያሏቸው አንዳንድ ቀበሌያት ራዕይ፣ ተልኮ፣ እሴት፣ የሥራ ክፍሎችን አቅጣጫ ጠቋሚ፣ መጠቀም ጀምረዋል። በአብዛኞቹ ገጠር ወረዳዎች የአገልግሎት አሰጣጡን ቀልጣፋና ፈጣን ለማድረግ ተገልጋዮችን እስከ አቅራቢያቸው ድረስ ደርሶ ከማገልገል አንፃር በቀበሌ ውስጥ የሚሰሩ የመንግስት ሠራተኞች ወርሃዊ ደመወዝ በተለያዩ ማዕከላት /Clusters/ በመከፋፈል እየተከፈላቸው ይገኛል። እንዲሁም በጽ/ቤት የሚሰሩ ሠራተኞች ከመደበኛ ሥራቸው ሳይለዩ በቢሮአቸው ሆነው እንዲያገኙ ከፋ/ኢ/ል/ጽ/ቤት ኦፊሰሮች ተመድበው ክፍያ እየተፈፀመ ያለበት ሁኔታ አለ። ለአብነት ያህል፡- በሲዳማ ዞን በዳሌ ወረዳ፣ በገጠር ቀበሌያት ለሚሰሩ መምህራንና ሠራተኞች በ11 ክላስተሮች /ማዕከላት/ ደመወዝ እየተከፈላቸው ይገኛሉ። እንዲሁም በአለታ ወንዶ ወረዳ በአራት /4/ ክላስተር ክፍያ እየተፈፀመ ያለ ሲሆን ከፋዮች የመለያ ገዋንና ባጅ እየተጠቀሙ አገልግሎት ይሰጣሉ።

1. በጋራ መግባባትና በአሳታፊነት ዙሪያ

በክልሉ በሁሉም ወረዳና ቀበሌ የመልካም አስተዳደር ፓኬጅ ተግባራዊ ለማድረግ የእንስቴክሽን አደረጃጀትና አሰራር ስርዓትን ለመዘርጋት በታቀደው መሰረት የምርጥ ተሞክሮ መቀመጫ ቢጋር ከክልል እስከ ወረዳ አስተባባሪ እና ቴክኒካል ኮሚቴ አደረጃጀትን በሚያሳይ መመሪያ ተግባራዊ ለማድረግ ችክ ሊስት በማዘጋጀት ከክልልና ከሁሉም ዞኖችና ልዩ ወረዳዎች አቅም ግንባታ ሴክተር ሃላፊዎች ጋር ወይይት በማድረግ ስለ ስራው አካሄድ ግንዛቤ ተፈጥሮ በመመሪያው መሰረት በሁሉም ዞኖችና ልዩ ወረዳዎች ምርጥ ተሞክሮ አስተባባሪ እና ቴክኒካል ኮሚቴን ከተለያዩ አቅም ግንባታ ፕሮግራሞች አስፈጻሚ ሴክተር መ/ቤቶች ጋር በማቋቋም የመቀመሩ ሥራ እየተካሄደ ይገኛል። በዚህ መሰረትም በክልል ደረጃ አንድ የተጠናቀረ የምርጥ ተሞክሮ ሰነድ ተጠናቅሮ ተዘጋጅቷል። በ13 ዞንና 8 ልዩ ወረዳዎች ከማስፋት ሥራ ጋር በተያያዘና የመልካም አስተዳደር ፓኬጅ ትግበራን በተመለከተ የመገምገሚያ ችክ ሊስት ተዘጋጅቶ ለሚመለከታቸው አካላት ተላልፏል፤ በዚህም መሰረት እየተሰራ ይገኛል።

የልማት ግብረ ኃይልን አምኖ ብቻ እንዲሰራ ማድረግ ዋነኛው የዴሞክራሲና የመልካም አስተዳደር መገለጫው እንደመሆኑ ሕዝብ በግልና በጋራ የሚያከናውናቸውን የልማት ተግባራት ለልማት አርአያ የሚሆኑትን ሞዴል ቀበሌዎችን፣ መንደሮችንና ግለሰቦችን በማየት ወደ ልማቱ እንደገባ የሚያመላክቱ አበረታች ጅምሮች አሉ ። ሕዝቡ በግልና

በጋራ የሚያከናውናቸውን ተግባራት አምኖ ብቻ እያደረገ ሲሆን ሳያምንና #የራሴ; ሳይል በግዳጅ ምንም ዓይነት ነገር እንዳያደርግ በተለያዩ የሕዝብ መገናኛ መድረኮች ላይ ግልፅ ግንዛቤ እንዲጨብጡ በተደረገው መነሻ በተግባር እየታየ ይገኛል።

ሕዝቡን አሳምኖ ወደ ተግባራዊ የልማት እንቅስቃሴ ለማስገባት በየደረጃው በርካታ ሥራዎች የተሰሩ ሲሆን፤ በተለይ ሞዴል የሚሆኑ ቀበሌያትን፤ መንደሮችንና አርሶ አደሮችን ከመጠቀም አንፃር አበረታች ጅምሮችና አካሄዶች አሉ። በሞዴል የተገኙ ውጤቶችን ከማስፋፋት አንፃር ጉረቤት ቀበሌያትና መንደሮች ምርጥ ተሞክሮን እየቀሰሙ በመበራከት ላይ ይገኛሉ። በሲዳማ ዞን ለአብነት በአለታ ወንዶ ወረዳ በዶንጉራ ኢልማቴ አካባቢ የተሰሩ የበጋ- ክረምት የጓሮ አትክልት ልማት ሥራዎች ብዙ አርሶ አደሮች እንዲሳተፉበት ያነሳሳ ሆኖ ተገኝቷል። እንዲሁም በዳሌ ወረዳ በአጃዋ ቀበሌ በተለያዩ መንደሮች የሚገኘው የልማት ስኬት ወደ ጉረቤት ቀበሌዎችና መንደሮች የተስፋፋበት ሁኔታ ታይቷል። ከዚህ ጋር ተያያዞ በሸበዲኖ ወረዳ በሆዎልሶ ቀበሌ የታየው የመንደሮችና የአርሶ አደሮች የልማት ተሞክሮ ከጊዜ ወደ ጊዜ አድማሱ እየሰፋ ሽፋኑም እየጨመረ ያለበት ሁኔታ ይታያል። እንዲሁም በአርቤጉና ወረዳ ከቀበሌ ወደ ቀበሌ ያለው የአሰራር መሻሻል አበረታች ጅምር ሆኖ ተገኝቷል። በአጠቃላይ እነዚህ ለአብነት የተጠቀሱ አካባቢዎች ሲሆኑ በክልሉ በሁሉም አካባቢዎች ስፋቱ ይለያይ እንጂ ሥራዎቹ እየተከናወኑ ይገኛሉ።

ኅብረተሰቡን በግልና በጋራ ሥራ የማሳተፍና አሳምኖ ማሠራትን ባህል በማዳበር በኩል ምንም እንኳን በሁሉም ወረዳ ተመሳሳይ ሁኔታ ባይኖርም በብዙዎቹ ወረዳዎች በሳምንት አንድ ቀን ህብረተሰቡ አምኖና ፈቅዶ የሚሰራበት አሰራር አለ። ሕዝብ አብዛኛውን ጊዜ የሚያሳልፈው የራሱን /የግሉን/ ሥራ በማከናወን ሲሆን በቀሪው ጥቂት ጊዜ የመንደር፣ የንዑስ ቡድን፣ የቀበሌ የልማት ሥራዎችን፣ መጋቢ መንገዶችን፣ ድልድዮችን፣ የቀበሌ ጽ/ቤቶችና ቅጥሮችን በመገንባት፣ የአካባቢ ጽዳት፣ ምንጮችን በማጉልበት... ወዘተ በማከናወን ያሳልፋል። በዚህም ከታዩ ተጨባጭ ለውጦች መካከል፣ በተለያዩ ወረዳዎች የገጠር ቀበሌያት ውስጥ ጥርጊያ መንገዶችና ድልድዮች ከመሠራታቸው የተነሳ የባለ አራት ጉማ ተሽከርካሪ የሚያስተናግዱ የበጋና የክረምት መንገዶች ቁጥር ጨምሯል። እንዲህ በመሆኑ አምራቹ ኅብረተሰብ ምርቱን ለገበያ ለማቅረብ የሚጠቀምባቸው

ተሽከርካሪዎች በተለይ የአህያ ጋሪዎች በስፋት አገልግሎት እየሰጡ ይገኛሉ። ይህም የኅብረተሰቡን የጋራ መግባባትና ተሳትፎውን አጉልቶ የሚያሳይ ማስረጃ ነው። ይህ ተሳትፎ ተጠናክሮ እንዲቀጥል ለማድረግ በሕዝብ ጉባዔዎች ሰፊ የግንዛቤ ማስጨበጫ ውይይት እየተደረገ ይገኛል።

ሞዴሎችን በመምረጥ በኩል በፓኬጁ ላይ የተቀመጠው አጠቃላይና ዝርዝር መሥፈርት ለድርድር የሚቀርብ ባይሆንም ከተለያዩ አስፈጻሚ አካላት ጋር ያለው ቅንጅታዊ የአመራረጥ ሥራ ወጥነት ይጎድለዋል። በእርግጥ እስካሁን የነበሩን ሞዴሎች በፓኬጁ ውስጥ ያለውን መስፈርት በአብዛኛው የማያሟሉ ሲሆኑ ከታለመለት ዓላማ አንፃርም ሞዴል መሆን የሚገባቸው ናቸው። በሌላ በኩል ስንመለከት፣ ከግብርናና ገጠር ልማት ሴክተር ጋር ተናብቦ የመሥራቱ ጉዳይ ክፍተት ያለበት ነው። በተለያዩ ወረዳዎች የቀበሌ፣ የመንደርና የግለሰብ ሞዴል ምርጫ ላይ በግብርናና በአቅም ግንባታ ጽ/ቤቶች መካከል የጋራ ግንዛቤ ያልነበረበት ሁኔታ ይታያል። በተመሳሳይ መልኩ ከጤና፣ ከፍትህ፣ ከአስተዳደር እና ከትምህርት ሴክተሮች ጋር ተናብቦ የመሥራትና የጋራ የሆነ ሞዴል የመፍጠር ጉዳይ በቀጣይ ብዙ መሠራት የሚገባው ሥራ ነው። ይህ እንዲህ እንደሌለ ሞዴል ቀበሌ፣ መንደርና ግለሰብ በመፍጠር በኩል በአብዛኛዎቹ የገጠር ወረዳዎች በእያንዳንዱ ወረዳ ከ 3 እስከ 5 ሞዴል ቀበሌያት እንዲፈጠሩ በተቀመጠው አቅጣጫ መሠረት ወረዳዎች ከቆዳ ስፋታቸው አንፃር የየራሳቸውን ሞዴል የለዩ ሲሆን 1 እስከ 8 ቀበሌዎችን፣ ሞዴል መንደር 3 እስከ 156 እና ሞዴል ግለሰብ 2 እስከ 908 ድረስ ያለዩ እንደሉ ለመወቅ ተችሏል።

ሕዝቡ በኢኮኖሚያዊ፣ በማህበራዊ እና በፖለቲካዊ ጉዳዮች ላይ ተወያይቶና ተስማምቶ የጋራ ውሳኔ የሚያሳልፍበት አሰራር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተጠናከረ የመጣበት ሁኔታ ይታያል። ለምሳሌ፡- ግጭቶችንና የተለያዩ የወንጀል ድርጊቶችን ለመፍታት ወደ ፍትህ ተቋማት ከማስተላለፍ ይልቅ በራሳቸው በሰየሙአቸው የቀበሌ ቀጣና አሸማጋዮች አማካይነት ውሳኔ እየተሰጠ ግጭቶች በሰላም የሚፈቱበት ሁኔታ በብዙ ቦታዎች ይታያል። በልማት ዕቅድና ውሳኔዎች ላይ የሕዝቡ ተሳትፎ ከምን ጊዜውም የተሻለ አሰራር እየተፈጠረ ያለበት ሁኔታ ይታያል። ለዚህም በአብነት የሚጠቀሱ ተግባራት በክልሉ አብዛኛዎቹ ወረዳዎች ተከናውነዋል። ለምሳሌ፡- በ2001 በጀት ዓመት ላይ

በግብርና፣ በትምህርት፣ በጤናና በአቅም ግንባታ ሥር ነቀል የሆነ የግልና የጋራ ዕቅድ በያንዳንዱ ቀበሌ፣ መንደርና አርሶ አደር ደረጃ ተሰርቷል። የዕቅድ አፈፃፀም ክትትልና ግምገማ ላይ ተጠቃሚው ኅብረተሰብ የሚሳተፍበት አሰራር ቢኖርም ተጠናክሮ መቀጠል ያለበት ጉዳይ ነው። እንዲሁም በወረዳዎች ያለው የኢንስፔክሽን ቡድን አሰራር መጠናከር ያለበት ጉዳይ እንደሆነ ለማየት ተችሏል።

በገጠር ወረዳ ያልተማከለ አስተዳደርን ዉጤታማ በሆነ መልኩ ተግባራዊ ለማድረግ የተቀናጀ የወረዳ እና የቀበሌ ዕቅድ አዘገጃጀት ሥርዓትን ለመዘርጋት በፌዴራል የተጠናውን ሰነድ አስማምቶ ለማዘጋጀት በተመረጡ 3 ዞኖች፣ 3 ወረዳዎችና በተወሰኑ ቀበሌዎች መረጃ በማሰባሰብ እና በመተንተን የመነሻ ሃሳብ / concept paper / የማዘጋጀት ሥራ ተሰርቷል። በዚህም መሰረት ኅብረተሰቡ የልማት ዕቅድን በጋራና በግል የሚያዘጋጅ ሲሆን የግሉን ሲያዘጋጅ በእጁ ያለውን ሀብት /resource/ መሠረት በማድረግ ከአቅም አንፃር የሚገናዘብ ዕቅድ ቢሆንም በአፈፃፀም ጥራት ላይ ብዙ ሊሰራበት ይገባል። በጋራ የሚዘጋጁ ዕቅዶችን በቅንጅት ከማስፈፀም አንፃር ሕዝቡ በያንዳንዱ ቀበሌ በልማት ቡድኖች እየተደራጀ እና በንዑሳን ቡድኖች እየተቀናጀ በልማት ላይ ያለው ተሳትፎ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ መጥቷል።

2. ቶሎ ምሳሽ መስጠት

የሕዝቡ የጋራ ጥያቄና ጉዳይ የሆኑ ነገሮች በጋራ ወይይትና ስምምነት እንዲሁም አስተዳደራዊ ውሳኔ ለሚሹ ጉዳዮች በተለይ በመሠረተ ልማት ዘርፍ በመንገድ ሥራ፣ በት/ቤቶችና በጤና ማዕከላት ግንባታ በኩል እየታየ ያለው ክንውን አበረታችና ለሕዝቡ ጥያቄ ምሳሽ የሚሰጡ ናቸው። ባለጉዳይ በቀጠሮ የሚመላለሱበት አሰራር እጅጉን የቀነሰ ሲሆን መለስተኛ የድንበር ግጭቶችና የሌብነት ወንጀል ድርጊቶች በመንደርና በአካባቢ ባህላዊ ሽማግሌዎች እየታዩ ውሳኔ /አርቅ/ የሚደረግበት ሁኔታ በስፋት ይታያል። በተለይ የቀበሌ ሥራ አስኪያጆች በሥራ ሰዓታቸው ቢሮአቸው በመገኘት ባለጉዳዮችን ማስተናገድ እና እንደጉዳዩ ዓይነትና ይዘት ራሳቸው እየፈፀሙ፣ ሌሎች ጉዳዮችን ደግሞ ወደ ቀበሌ ካቢኔ በመምራትና አቅጣጫ በማሳየት ረገድ ከፍተኛ ሚና እየተጫወቱ ይገኛሉ። ለአብነት ያህል፡- ኢንስፔክሽን ቡድን ተዘዋውሮ በተመለከታቸው ቀበሌዎች ሁሉ ሥራ አስኪያጆች ይህን ሚና እየተጫወቱ ይገኛሉ።

በአገልግሎት አሰጣጡ ላይ ቅሬታ ያደረጉት ተገልጋይ ቅሬታውን አገልግሎቱ ከተሰጠበት ጀምሮ በደረጃው ወደ ሚገኘው ቅሬታ ሰሚ አካል ድረስ ደርሶ ፍትህ የሚያገኝበት ሁኔታ ተመቻችቷል። ለአብነት ያህል፦ በየወረዳው የሚገኙ የኅብረተሰብ ክፍሎች፣ የገጠር ቀበሌያት ተገልጋዮች ከወረዳ ወደ ዞን፣ ከዞን ወደ ክልል ድረስ ደርሰው ቅሬታዎቻቸውን ማሰማት እጅግ የተለመደ እየሆነ መጥቷል።

አጉል ተስፋ በመስጠት ባለጉዳይን በማመላለስ በኩል ያለው አሠራር መሻሻሉ አበረታች ነው። ይህ የሆነበት ምክንያት የትኞቹም ውሳኔዎች በተናጠል የሚወሰኑ ሳይሆኑ ግልፅ በሆነ መልኩ የሁሉም ውሳኔ ሰጪ አካላት ተሳትፎ ባለበት በመሆኑና ኅብረተሰቡም ይህንን ጠንቅቆ እንዲያውቅ ግንዛቤ እንዲጨብጥ ስለተደረገ በአንድ ሰው የመደለል ነገር በጣም እየተመናመነ መጥቷል። ይህ ሲባል ግን በሁሉም አካባቢዎች የጠራ ሥራ ይሰራል ባይባልም አሰራሩና የኅብረተሰቡም አመለካከት ከምን ጊዜውም ይልቅ የተሻለበት ደረጃ ላይ ደርሶናል። የሕዝቡን ፍላጎትና ቅሬታ የሚታወቅበት የአሰራር ሥርዓት ከመዘርጋት አንፃር በተለያዩ የሥልጠናና የውይይት መድረኮች ላይ ከተሳታፊዎች ከሚሰነዘሩ ሀሳቦች ባሻገር በየሴክተር መ/ቤቶች እና በገጠር ቀበሌ ጽ/ቤቶች የተቀመጡ የአስተያየት መስጫ ሳጥኖችና መዝገቦች ለዚህ ተግባር ተብለው የተሰሩ ናቸው። ይሁን እንጂ እነዚህ የአስተያየት መቀበያ መሣሪያዎች በትጋትና በጥንቃቄ ተይዘውና ተሰብስበው በዚያው መሠረት ደግሞ አሰራርንና አገልግሎትን የማሻሻል ጉዳይ ጥያቄ ውስጥ ያሉ በመሆናቸው በአስተያየቶቹ መነሻ ቅኝት ተደርጎ የአሰራር ለውጥ እንዲመጣ የተደረገ ጥረት በቂ አይደለም።

3. የግልፅነትና ተጠያቂነት አሰራር

በውሳኔ አሰጣጥ፣ በዕቅድ አፈፃፀም፣ በመመሪያና በአሰራር በኩል ለሕዝቡ ግልጽ የማድረግና የማሳወቅ ሥራ በየደረጃው እየተሰራ ይገኛል። የየቀበሌው የዕቅድ አፈፃፀም፣ የበጀት አሰባሰብና አጠቃቀም ሪፖርቶች በየወቅቱ በምክር ቤት አማካይነት እየቀረቡ በመሆናቸው እና በአፈፃፀም ላይ ክፍተት የተገኘባቸው የአመራር አካላት ሥልጣን የሚለቁበትም አሰራር ስላለ የተጠያቂነት ስሜት እየጎላ መጥቷል። ሕዝቡ የዕቅድ አፈፃፀምን የሚገመግምበት አሰራር ተዘርግቷል። በወረዳ ደረጃ የመረጃ ዴስክ ተቋቁሞ

ባለጉዳይ በቀላሉ አገልግሎት የሚያገኝበት ሁኔታ ያለ ቢሆንም የተቋቋሙ መረጃ ዴስክ ሠራተኞች በሚጠበቀው መጠን፣ ጥራትና ፍጥነት የሚጠበቀውን ነገር ወደ ተገልጋዩ የማድረስ ጉዳይ አጠያያቂ ነው። ይህም ከውጫዊ መዋቅር ባለፈ ተግባሩን እንዲፈፅም ብዙ መሥራት ይጠበቃል። በቀበሌ ደረጃ ያለው ደግሞ ሥራ አስኪያጁ ራሱ እንደመረጃ ዴስክም እንደአገልጋይም ሆኖ ስለሚሰራ አገልግሎት አሰጣጡ የተሻለ ነው።

4. ፍትሃዊነትና የሕግ የበላይነት

ኅብረተሰቡ የህግ የበላይነትን እያወቀ በመምጣቱ፣ መብቱ እየተጠበቀለት ግዴታውን እየተወጣ በልማትና በመልካም አስተዳደር ሥራዎች ላይ ተሳትፎው እየጨመረ መጥቷል። የኅብረተሰቡ የፍትህና የመብት ጥያቄ ከምን ጊዜውም በተለየ ሁኔታ ጫና እየፈጠረ ከመምጣቱ ጋር ተያይዞ አገልጋዮችም ከሕግ የበላይነት ሥራ በአንፃሩ ተግባራዊ እያደረጉ ይገኛሉ። እንዲህ በመሆኑም ሕገ ወጥ አሰራሮችና የሙስና ተግባራት እየቀነሱ እንደሆነ ከሚደርሱን የተገልጋዮች አስተያየት ለማወቅ ተችሏል። ማህበራዊ ሸንጎ በባሕላዊ የአሸመጋገል ሥርዓት ኅብረተሰቡ ወደ መደበኛ ፍ/ቤቶች መሄድ ሳያስፈልገው በአካባቢው የሚዳኝበት ሁኔታ ተፈጥሮአል። ይህም በተበዳዩና በበዳዩ መካከል ሊኖር የሚችለውን ማህበራዊ መራራቅ የሚያጠብና በፍቅርና በአንድነት የመኖር ዕቅዳቸውን ይጠብቅላቸዋል። ከዚህም በላይ ለአላስፈላጊ፣ የጽሕፈት፣ የጉዞና የቆይታ ወጪ ይዳርጋቸው የነበረውን ሁኔታ አስቀርቶአል። ይህ ማለት ደግሞ ክፍተት የለም ማለት አይደለም፤ በአንዳንድ ቦታዎች የተመደቡ ሰዎች ፍትህ ከመስጠት ይልቅ በሥልጣን ተጠቅመው ኅብረተሰቡን የማስፈራራት ሁኔታ አልፎ አልፎ ይታያል። ይህም ሊሰራ የሚገባ ብዙ ሥራ መኖሩን ያመለክታሉ።

5. ቀልጣፋነትና ውጤታማነት

ለተገልጋይ የሚሰጡ አገልግሎቶችን ፈጣንና ውጤታማ ለማድረግ ተገልጋይ የአገልግሎት ፍላጎት ማመልከቻ መፃፍ ሳያስፈልገው በተዘጋጁ ቅፃዎች ላይ ብቻ በመሙላት አገልግሎት እየተሰጠ ይገኛል። በመሰረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ በተገበሩ

መ/ቤቶች የሚሰጡ አገልግሎቶች በሙሉ ስታንዳርድ ያለቸው በመሆኑ ተገልጋዩ መብቱን በቀላሉ እንዲያስጠብቅ እያረደው ይገኛል።

6. የቀበሌ ሥራ አስኪያጅ እንቅስቃሴን በተመለከተ

በክልላችን ከአርብቶ አደር ቀበሌዎች በስተቀር በሁሉም የገጠር ቀበሌያት ሥራ አስኪያጅ የተቀጠረ ሲሆን ከቀበሌ ካቢኔ አካላት ጋር ያለውን ግንኙነትና የሥራ እንቅስቃሴን በተመለከተ ሥራ አስኪያጆች ዶክመንት የማደራጀት፣ ከካቢኔ አባላት ጋር ስብሰባ በመሳተፍ፣ ቃለጉባዔ የሚያዘጋጁ ድምፅ አልባ ተሳታፊዎች ሆነው አገልግሎት በመስጠት ላይ ናቸው። ከዚህም በላይ ቀኑን ሙሉ ከቢሮአቸው ሳይለዩ ተገልጋዮችን በማስተናገድና ጉዳዮችን በማስፈፀም ለመልካም አስተዳደር መስፈን ከፍተኛ ድርሻ እያበረከቱ ይገኛሉ። ሥራ አስኪያጆች ከግብርናና ከጤና ኤክስቴንሽን ሠራተኞች ጋር በመናበብ እየሰሩ ያለ ሲሆን የግብርና ልማት እና የጤና ኤክስቴንሽን ሠራተኞችን የሥራ ቦታ ስምሪትና የሥራ ሰዓትን በመከታተል እንዲሁም በልማትና በጤና በኩል ለሚሰሩ ሥራዎች ለጎብረተሰቡ /ለቀበሌው ነዋሪ/ ሕዝብ ጥሪ በማድረግ ሥራው ስኬታማ እንዲሆን አስተዋፅኦ ያደርጋሉ። ከዚህ ጉን ለጉን ደግሞ በየወሩ መጨረሻ ላይ ለሠራተኞች ክሊራንስ በመፃፍ የወር ደመወዛቸውን እንዲያገኙ ያደርጋሉ። ይህ ሲባል ግን በአንዳንድ ውስን ወረዳዎች የሚገኙ የገጠር ቀበሌ ካቢኔዎች የቀበሌውን ሕጋዊ ማጎተም ለሥራ አስኪያጁ ባለማስረከባቸው ምክንያት ክፍተቶች እየታዩ ይገኛሉ። ይህም በአጭር ጊዜ ውስጥ እንዲስተካከል ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመነጋገር አቅጣጫ ተቀምጧል። በሁሉም የገጠር ቀበሌያት የተቀጠሩ ሥራ አስኪያጆች ሥራ የጀመሩ ቢሆንም በሚጠበቀው መጠንና ጥራት እያከናወኑ አለመሆናቸውን በሰባት ዞኖችና በአንድ ልዩ ወረዳ በተደረገው ደሳሳ ጥናት ለማወቅ ተችሏል። ጥናቱን መነሻ በማድረግ ሰባት የስልጠና ርዕሶች ተመርጠው ስድስት የስልጠና ሞጁሎች በተሟላ ሁኔታ ተዘጋጅቶ ከ124 ወረዳዎችና ከአስራ ሦስት ዞኖች ለመጡ 137 የሰው ሃብት ልማት ባለሙያዎች የቀበሌ ሥራ አስኪያጆችን እንዲያሰለጥኑ ለ10 ቀናት የአሰልጣኞች ስልጠና ተሰጥቷቸው በአሁኑ ወቅት በሁሉም ወረዳዎች በዕቅድ መሠረታዊ ጽንሰ ሀሳብ፣ በመልካም አስተዳደር ፖሊሲ አተገባበር፣ በመረጃ አሰባሰብና አደረጃጀት እና በፕሮጀክት ዕቅድ ዝግጅት ሰነድ ላይ ሥልጠና በመስጠቱ የተሻለ የሥራ ተነሳሽነት በመቀስቀሱ

መልካም እንቅስቃሴ እንዳለ ተስተውሏል። ከዚህ ጉን ለጉን፣ እንደያቀበሌዎቹ ተጨባጭ ሁኔታ ጽ/ቤትና የቢሮ ቁሳቁስ ከማዘጋጀት አንፃር ጉድለቶች ቢታዩም በተወሰነ ደረጃ መዛግብትንና የተለያዩ ፋይሎችን የማደራጀት ሥራ እየተሰራ ይገኛል።

የአርብቶ አደር አካባቢ የመልካም አስተዳደር ፓኬጅ ጥናት ሰነድ ተጠናቆ ለ3 የአርብቶ አደር ዞኖች (ደ/አሞ፣ቤንችማጂና ከፋ) በመላክ ግብዓት የማሰባሰቡ ሥራ ተከናውኖ በተሰበሰበው ግብአት መሰረት በክልላችን ተጨባጭ ሁኔታ ተግባራዊ የሚሆን የአርብቶ አደር አካባቢ የመልካም አስተዳደር ፓኬጅ ተዘጋጅቶታል። የአርብቶ አደር አካባቢ የመልካም አስተዳደር ፓኬጅ የተሟላ አፈጻጸም መርሐግብር በማዘጋጀት ለካቢኔ ቀርቦ ፀድቋል። አፈፃፀሙንም ለመከታተልና ለሚመለከታቸው አካላት ለማሳወቅ ከአቅም ግንባታ ቢሮና ከአርብቶ አደር ጉዳይ ቢሮ ጋር በመቀናጀት አንድ ቡድን እንዲቋቋም ተደርጓል።

IV. የፍትህ ሥርዓት ማሻሻያ ፕሮግራም

በክልሉ የፍትህ ሥርዓት ማሻሻያ ፕሮግራምን ስኬታማነትና ውጤታማ ለማድረግ የፍትህ አካላትን በስልጠና ለማብቃትና ተቋማቱን በማቴሪያል ለመደገፍ በታቀደው መሰረት በአርብቶ አደር አካባቢ ያለውን የዘርፉን የሰለጠነ ሰው ኃይል ፅጥረት ለመቀነስ የህግ ትምህርት በዲፒሎማ የሚማሩ 100 ሰልጣኞች ተመልምለው የአሰልጣኝ ተቋማት በወቅቱ ባለማግኘታችን እስከ ሦስተኛ ሩብ ዓመት ድረስ ሰይክናውን ቆይተዋል። በአራተኛ ሩብ ዓመት በወጣው ጨረታ አሻናፊ ማሰልጠኛ ተቋም ተለይቶ በመታወቁ ከአሻናፊ ኮሌጅ ጋር ስምምነት ውል ተፈጽሞ ትምህርት ለመጀመር ምዝገባ ተካሂዷል።

በፍትህ ማሰልጠኛና ምርምር ተቋም በአንደኛ ዙር ለሥልጠና የገቡ 300 የህግ ባለሙያ ሰልጣኞች ሲሆኑ በተለያዩ ምክንያት 31 ሰልጠኞች ሥልጠናውን አቋርጠዋል። ከነዚህ ሰልጣኞች ውስጥ 269 ሰልጣኞች በያዝነው ዓመት(2001) መጨረሻ ወደ ሥራ ከመሠማራታቸው በፊት በሥራ ላይ ልምምድ እያደረጉ ይገኛሉ። በ2ኛ ዙር ቅድመ ሥራ ሥልጠና 154 ሰልጣኞችን የተቀበለው በከፍተኛ ጥንቃቄ ምልመላ በመሆኑ በመጀመሪያ ዙር በሰልጠኞች የታዩት ችግሮች እንዲቀረፍ ተደርጓል። ከእነዚህ ውስጥም ስምንት ሰልጣኝ (በሞት፣ በሹመትና በዲስፕሊን) የለቀቁ ሲሆን 146 ሰልጣኞች የክፍል ውስጥ ሥልጠና

አጠናቀው በ2001 ዓ/ም በሐምሌ ወር ወደ ሥራ ልምምድ ለመደባት በዝግጅት ላይ ይገኛሉ። በተቋሙና በክልሉ ለሚገኙ የህግ ባለሙያዎች አጫጭር ስልጠናዎችን ለመስጠት በታቀደው መሰረት በሁለት ዙር ለ168 ዳኞች፣ለ38 ዐ/ህጎችና ለ62 ሠራተኛና አሰሪ ተወካዮች በድምሩ 268 ሰልጣኞች የህግ ሙያ ስልጠና እንዲያገኙ ተደርጓል።

ለክልሉ ፍትሕ ባለሙያዎች ማሠልጠኛና የምርምር ተቋምን አሠራራቸውን ለማሻሻልእንዲቻል 17 ኮምቴር፣የ11 ፐሪንተርና የ1 LCD ድጋፍ ተደርጎ ተገቢው ሥራ በመከናወን ላይ ነው።

የማረሚያ ቤቶች ሥርዓት ማሻሻያ ንዑስ ፕሮግራም:- በክልላችን የሚገኙ ማረሚያ ተቋማት ከተመሠረቱ በርካታ ዘመናትን ያስቆጠሩ በመሆናቸውና ታስበው የተሠሩትም በጣም ጥቂት ለሆኑት ታራሚዎች ብቻ በመሆኑ ከአገልግሎት ብዛት የፈራረሱና፣ ካለው የታራሚዎች ቁጥር መጨመር ጋር ተያይዞ መጨናነቅ የሚታይባቸውና ማደሪያ ቤቶችም ስታንደርድ የሌላቸው ናቸው። እሰረኞች በዕድሜና በፆታ እንዲሁም በወንጀላቸው ክብደትና ቅለት ተለይተው የሚያዘቡት ሁኔታ የለም። ምክንያቱም በክልሉ ሥር የሚገኙ ማረሚያ ተቋማት ቀደም ሲል ሲቋቋሙ በጣም ትንሽ ታራሚዎችን የመቀበል አቅም ስለነበረቸውና አሁን በተቋማቱ የሚገኙ ታራሚዎች አምስት እጥፍ በመጨመራቸው እስከ አሁንም ምንም ዓይነት ማሻሻያ ስላልተደረገ ታራሚዎችን እንደፍርድ ዓይነት ለይቶ የማረምና የማነፅ ሥራ ለማከናወን አልተቻለም። ስለሆነም ይህን ችግር ለመፍታት በማረሚያ ቤቶች ማሻሻያ ንዑስ ፕሮግራም መሠረት የተቃኘ በአዋሳ ከተማ እየተነገባ ያለው ማዕከላዊ ማረሚያ ቤት ስታንደርዱን የጠበቀና ታራሚዎችን ለማረምና ለማነፅ አመቺ እንዲሆን ጥረት እየተደረገ የሚገኝ ሲሆን ተቋሙ እንደ ሞዴል ተወስዶ ወደፊት በየተቋማቱ የሚገኙ የህግ ታራሚዎች ማደሪያ ቤቶች እንዲሻሻሉ ለማድረግ እንደ ቤንች ማርክ ለመጠቀም ፕሮጀክት ዝግጅት በመደረግ ላይ ነው ።

ለህግ ታራሚዎች የህክምና አገልግሎት አሰጣጥን በተመለከተ በተወሰኑ ተቋማት 10 የማረሚያ ቤት ክሊኒኮች ተቋቁመው ከሃያ በላይ ባለሙያ ተመድቦላቸዋል። በመሆኑም ቀደም ሲል ለህክምና ይወጣ የነበረው ከፍተኛ ወጪ በ50% ሊቀንስ ችሏል። የአዕምሮ ህመም ያለበቸውን ታራሚዎች በመለየት በክልሉ ባለው ሥነ አዕምሮ ነርስ አማካኝነት የህክምና ድጋፍ እንዲያገኙ ተደርጓል። በመድኃኒት አቅርቦትና የህክምና መርጃ መሣሪያዎች አደረጃጀት ዙሪያ መንግስት ከ80 ሺህ ብር በላይ የበጀት ድጎማ አድርጎ

ክለኒኮች በአግባቡ እንዲደረጁ አድርጓል። በዚህም ታራሚዎች ቀደም ሲል ህክምና ለማግኘት ከፍተኛ ርቀት ይጓዙ የነበረው ቀርቶ ታራሚዎች ቶሎ ህክምና የሚያገኙበት ሁኔታ ተመቻችቷል።

የሕግ ታራሚዎች ከወንጀለኛ ባህሪ ተላቀው ሕግ አክባሪና አምራች ዜጋ እንዲሆኑ ለማስቻል በ11 ማረሚያ ተቋማት የንቃተ ሕግ ትምህርት እንዲያገኙ ተደርጓል። ከስህተታቸው የተፀፀቱና በየማረሚያ ተቋማት ጥሩ ሥነ-ምግባር ላላዩ 4553 የሕግ ታራሚዎች በይቅርታ አዋጅ መሠረት በክልሉ መንግሥት ሙሉ ይቅርታ የተደረገላቸው ሲሆን 8 ታራሚዎች የእሥራት ቅናሽ ተደርጎላቸዋል። እንደዚሁም 2/3ኛውን የእስር ጊዜያቸውን በጥሩ ሥነ-ምግባር የፈፀሙና የፀባይ ለውጥ ላመጡ 1200 የህግ ታራሚዎች በአመክሮ ከእስር እንዲፈቱ ተደርጓል።

ታራሚዎች ላጠፋት ጥፋት ተፀፅተው ለወደፊቱ መልካም ሥነ-ምግባር ተላብሰው የአስተሳሰብና የአመለካከት ለውጥ አምጥተው አምራች ዜጋ እንዲሆኑ የቀለም ትምህርትና ልዩ ልዩ የዕደ ጥበብ ሙያዎች ሥልጠና የተሰጣቸው ሲሆን ከ200 በላይ የሕግ ታራሚዎች በእንጨት ሥራ፣ በብረታ ብረትና፣ በስፌት በመሳሰሉት በሰርተፊኬት ደረጃ ተመርቀዋል። በእርሻ ልማት ሥራ የተሰተፉ 860 ታራሚዎች አስፈላጊውን የጉልበት ዋጋ ክፍያ እንዲያገኙ ተደርጓል። ከእናቶቻቸው ጋር ወደ ማረሚያ ተቋማት የሚገቡ ህፃናት ዕድሜያቸው ለትምህርት እንደደረሰ የትምህርት ዕድል እንዲያገኙ በተደረገ ጥረት በአራት ማረሚያ ተቋማት ለሚገኙ 35 ህፃናት በእሥር ቤቶች አገልግሎት ህብረት በኢትዮጵያ በተሰኘው መያድ በጀት ድጋፍ ትምህርታቸውን እንዲከታተሉ ተደርጓል።

በማረሚያ ቤቶች የሚታየውን የምግብ ግዥና አቅርቦት ግልፀኝነትና ተጠያቂነት ባለው መልኩ ለማከናወን ደንብና መመሪያ ከታራሚዎች የተወከሉ የምግብ ኮሚቴ የሚሳተፉበት የምግብ ግዥና አቅርቦት ስርዓት ተዘርግቷል። በአብዛኛው ማረሚያ ተቋማት በጥቃቅንና አነስተኛ እንዲሰትሪ የተደረጁ የህብረት ሥራዎች በተቋቋመበት አካባቢ የምግብ ግዥና አቅርቦት ከነዚህ ድርጅቶች በመሆኑ ታራሚዎች ጥራቱን የጠበቀና ከብልሹና ከሙስና የፀደ የምግብ አገልግሎት እያገኙ የመጡ ሲሆን ቀደም ሲል

በአሰራር ችግር ይታይ የነበረው የምግብ ግዥና አቅርቦት ከሞላ ጎደል እየተቀረፈ ይገኛል።

የአቃቤ ሕግ ሥርዓት ማሻሻያ ንዑስ ፕሮግራም፡- ሥር በፍትህ ስርዓት የወጡ ሕጎችና መመሪያዎች ታትመውና ተጠርዘው እንዲሠራጩ በማድረግ ረገድ የክልሉ መንግስት ከተቋቋመ ጀምሮ የወጡ 85 አዋጆች በ3366 ኮፒና በ3 ጥራዝ ታትመውና ተጠርዘው ክልል እስከ ቀበሌ ላሉ የመንግስት መስሪያ ቤቶችና የፍትህ አካላት እንዲሰራጩ ተደርጓል። በሁለት ሕጎች ማለትም በጠበቆች አዋጅ መተዳደሪያ ደንብና በውልና ማስረጃ ምዝገባ አዋጅ፤ ላይ ጥናትና ምርምር ተካሂዷል።

የፖሊስ ሥርዓት ማሻሻያ ንዑስ ፕሮግራም፡- በወንጀል መከላከል የሥራ ሂደት በክልሉ ባሉት 3853 ቀበሌዎች ውስጥ 3432 የከተማና የገጠር ቀበሌያት የኮሚቴ ፖሊሲንም ተቋቋሞ በመስራት ላይ ናቸው። ከዚህ ሌላ በተለያዩ ምክንያቶች 358 ቀበሌያት ኮሚቴ ፖሊሲንም አላቋቋሙም። በሚቀጥለው ዓመት የመጀመሪያ ሩብ ዓመት ይቋቋማል

በተቋቋመባቸው አካባቢዎች ህብረተሰቡ ወንጀልን ለመከላከል በመደራጀት ከፖሊስ ጎን በመሰለፍ ማንኛውንም ከህብረተሰብ የሚፈለጉ ድጋፎች ማግኘት ተችሏል። በኮሚቴ ፖሊሲንም የግንዛቤ ማስጨበጫ ሥልጠና የተሰጣቸው የህብረተሰብ ክፍሎች 1,381 897 ናቸው። የኮሚቴ ፖሊሲንም አደረጃጀት በክልሉ ያለበት ደረጃ በወንጀል መከላከል ኮሚቴ አባላት ከቀበሌ እስከ መንደር በመቀናጀቱ እያንዳንዱ አባል የሥራ ድርሻውን ለይቶ በማወቅ ለአጥፊዎች ከወንጀል ነፃ እንዳይወጡና በወንጀል ተግባር እንዳይሰማሩ ትምህርትና የምክር አገልግሎት በመስጠት ላይ ናቸው። ፖሊስና ህብረተሰቡ ቀጥተኛ የሆነ ግንኙነት እንዲኖራቸው በማድረግ ለአካባቢ ፀጥታ ጥበቃ የተዘጋጀውን ኃይል በየቀበሌና በየመንደሩ /ጐጥ/ ያሰማራሉ። በመሆኑም የህብረተሰቡ ሰላምና ደህንነት የማስጠበቅ ህብረተሰቡ ራሱ በወንጀል መከላከል ሥራ ተሳታፊ እንዲሆን የማሠልጠንና የማብቃት ሥራ እየተሠራ ይገኛል። ከዚህ ሌላ በሀሰት መስኮሪዎች የንጹሀንን መብት የሚያስገፍፉ ግለሰቦች በህግ ተጠያቂ የሚሆኑበት አሠራር ተግባራዊ እየተደረገ ነው።

1. በአጠቃላይ በኮሚቴ ፖሊሲንም አደረጃጀት በመከናወን ላይ ያሉ ተግባራት

- ✿ ህብረተሰቡን ስለወንጀል አስከፊነት ማስተማር፤
- ✿ ለአጥፊዎች የምክር አገልግሎት መስጠት፤
- ✿ ለፖሊስ የወንጀል መረጃ መስጠት፤
- ✿ ለአካባቢ የፀጥታ ጥበቃ ማድረግ፤
- ✿ የሥጋት ቀጠናዎችን መለየትና በልዩ ሁኔታ ጥበቃ ማድረግ፤
- ✿ አዳዲስ ሥጋት የሚፈጥሩ ሁኔታዎች ሲከሰቱ ለህብረተሰቡ መረጃና ማስጠንቀቂያ መስጠት ዋና ዋናዎቹ ናቸው፡፡

2. በወንጀል መከላከል በኮሚኒቲ ፖሊሲን የተሳተፉ የህብረተሰብ ክፍሎች

- ✿ የየቀበሌ መስተዳድር አካላት
- ✿ የሀይማኖት መሪዎች፤
- ✿ የዕድር መሪዎች፤
- ✿ የወጣቶችና የሴቶች የሊግ አባላት፤
- ✿ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፤
- ✿ በአርብቶ አደር አካባቢ የጉሣ መሪዎች፤
- ✿ በአርብቶ አደር አካባቢ የጎረምሳ አለቆች፤
- ✿ ታዋቂ የአገር ሽማግሌዎች፤
- ✿ በትህምርት ቤት /ተማሪና አስተማሪ፤
- ✿ የግል ኮሌጆችና የመንግስት ዩኒቨርሲቲዎች...ወዘተ ናቸው፡፡

3. የኮሚኒቲ ፖሊሲን በመደራጀቱ ለህብረተሰቡ ያስገኘው ውጤት

- ✿ በወንጀል መከላከል ላይ የህብረተሰቡ ግንዛቤ እየዳበረ መምጣት፤
- ✿ በወንጀል መከላከል ዙሪያ የህብረተሰቡ ተሳትፎ እየጨመረ መሄድ፤
- ✿ ህብረተሰቡ ወንጀል ፈፃሚዎችን በራስ ተነሣሽነት ለህግ የማቅረብ ተሳትፎው እየጎለበተ መሄድ፤
- ✿ ህብረተሰቡና ፖሊስ ተቀራርበውና ተግባብተው በጋራ ንግግራም የአካባቢያቸውን ሠላምና ደህንነት መጠበቅ እንዲችሉ አድርጓል፤
- ✿ ህብረተሰቡ ሰላምና ፀጥታ ተጠብቆበት በልማት እንዲሰማራ ምቹ ሁኔታ ተፈጥሮለታል፤
- ✿ የወንጀል ድርጊት እንዲቀነስ አስተዋፅኦ አበርክቷል፤

- ✱ የህብረተሰቡ ወንጀልን የማሳወቅ ንቃት በከፍተኛ ሁኔታ በማደጉ የዘመኑን ቴክኖሎጂ በመጠቀም የመጠቀምና የማጋለጥ ባህል እየጎለበተ መምጣቱ፤
- ✱ በኮሚኒቲ ፖሊሲንግ አደረጃጀት ለሌላ አካባቢ ጠቃሚ ሊሆን የሚችል የተለየ ተሞክሮ እንዲገኝ አስችሎታል። ይኸውም ከኦሮሚያ ክልል የተሰረዘ ከብት፣ መኪና የተለያዩ ንብረቶች በየአካባቢ በተቋቋመው የፀጥታ ኃይላት ጥቆማ ለፖሊስ መረጃ እንዲሰጥ ከተደረገ በኋላ ንብረት ወደተሰረዘበት አካባቢ ተወስደው ምርመራቸው እንዲጣራ የተደረገበት ሁኔታ አለ፤
- ✱ ህብረተሰቡ በራሱ ተነሣሽነት በኮሚኒቲ ፖሊሲንግ ለተመለመሱ አባላት ብዛታቸው ከ35-40 ለሚደርሱ የደንብ ልብስ ገዝቶ የሰጠበትና ሌሎች ጥቅማ ጥቅሞች እንዲጠበቅ የተደረገበት ሁኔታ ይገኛል/ይርጋ ዓለም ከተማ/፤
- ✱ በሸካ ዞን ወራጭ የተባለው ባህላዊ የወንጀል መከላከል ሥርዓት ተዘርግቷል ከዚህም የተነሣ በቀላል ዘዴ ሌባን የማጋለጥ ስልት ተመቻችቶላቸዋል፤ እንዲሁም በወላይታ ዞን ባህላዊ ስንተሪያን የአካባቢ ጥበቃ 1060 ሲኖራቸው ከዚህ ውስጥ 900 አገልግሎት እየሰጡ ሲሆን ቀሪዎቹ በአካባቢ ህብረተሰብ እድላትና ጥገና እየተደረገላቸው ነው፤
- ✱ ከኮሚኒቲ ፖሊሲንግ አደረጃጀት ወዲህ በአርብቶ አደር አካባቢ ህብረተሰቡ ሆነ በራሱ ለጉሳ መሪዎች ሰውን የገደለ መሆኑን ራሱን እንዲያጋልጥ በመደረጉ ቀደም ሲል የነበረው እርስ በርስ መገዳደሉ በከፍተኛ ሁኔታ እንዲቀንስ አድርጓል።

በክልሉ እንደየዞኑ ተጨባጭ ሁኔታ የፖሊስ አባላት በወረዳዎች ውስጥ ባሉት ቀበሌዎች የተሸለ ተደራሽነት ሊያስገኝ በሚችል ሁኔታ ተደለድላው እንዲሠሩ ተደርጓል። ከዚህ የተነሳ ህብረተሰቡ በወንጀል መከላከል ግንዛቤ እንዲኖረው ከዞን እስከ ቀበሌ ድረስ በተለያዩ መድረኮች ግንዛቤ ማስጨበጫ ሥልጠና ተሰጥቷል። በቀድሞ የፖሊስ ሥራ የነበረውን ወንጀለኞችን የማደን ሥራ በህብረተሰቡ እየተተካ ይገኛል። ስለሆነም ህብረተሰቡ አከባቢውን ሰለምና ፀጥታ የመጠበቅ ሃላፊነት የእኔ ነው በሚል ከፍተኛ ድጋፍ ማድረግ ጀምረዋል። በአንዳንድ አካባቢዎች በወንጀል መከላከል ሥራ ለሌሎች ምሳሌ የሚሆኑ ተግባራት እየተሰሩ ናቸው ። ከእነዚህም ጥቂቶቹን ለመጥቀስ ያክል በሀዲያ ዞን ውስጥ 490 ጎጦች ያሉ ሲሆን በእነዚህ ጎጦች በሙሉ ወንጀልን ለመከላከል የሚያስችል በእያንዳንዱ ጎጥ 25 የወንጀል መከላከል

አባወራዎች እንዲደራጁ፤ የጎጥ መሪና አጠቃላይ የጎጡ ነዋሪዎች መመዝገቢያ መዝገብ እንዲኖረቸው ተደርጓል።

በከምባታ ጠምባሮ ዞን ህብረተሰቡ ፖሊስን በመገምገም ቀደምት ሚና መጫወት የቻለበት ሁኔታ ተፈጥሯል፤ በት/ቤቶች ደረጃ ከ5- 8ኛ ክፍል በሉት ተማሪዎች የወንጃል መከላከል ስለም ጓድ የሚል አደረጃጀት እንዲፈጠር በመደረጉ የትምህርት ቤታቸውንና የአካባቢውን ስለምና ፀጥታ ተጠብቆላቸዋል በየጎጡ የክትትልና ድጋፍ እየተካሄደ ሲሆን በየትኛው ጎጥ ላይ ያለው ወንጃል እንደልተቀረፈ ጥናት እየተካሄደ ይገኛል።

በደቡብ አም ዞን በደቡብ አሪ ወረዳ ጋዛር ከተማ ውስጥ ያለ ጫኝና አውራጃ በመደራጀትና በማስተማር የወንጃል መከላከል አባል የሚል መታወቂያ ተሰጥቷቸው የወንጃል ድርጊትን እንዲጋለጥ በማድረግ ተጠቅመው ውጤታማ ሆኗል። በሌላ በኩል በዚሁ ዞን በአርብቶ አደር አካባቢ የተለያዩ ጎሳዎች የሚኖሩበት ሲሆን የክልሉ መንግሥት የአካባቢው ስለምና ፀጥታ ለማስጠበቅ አካባቢው ተወላጆች በመልመልና በመሠልጠን ከሥልጠና በኋላ ወደ አካባቢያቸው ተመልሰው በወረዳና በቀበሌ በኮሚቴ ፖሊሲንም አፍሰር ሆነው እንዲመደቡ ተደርጓል። ከዚህ የተነሳ በራሱ ልጅ ሰላምና ደህንነት ተጠብቆለት የወንጃል ድርጊት እንዲቀንስ አስተዋፅኦ አድርጓል።

በአጠቃላይ በክልሉ በሁሉም ዞኖችና ልዩ ወረዳዎች በወንጃል መከላከል የስራ ሂደት በአንድ ወር ይመዘገብ የነበረው የወንጃል መጠን በአማካይ 42.25% እንዲቀንስ ተደርጓል።

የፍርድ ቤቶች ሥርዓት ማሻሻያ ንዑስ ፕሮግራም :- በፍ/ቤቶች የፍርድ ሂደት ለማቀላጠፍ የተከናወኑ ተግባራት በተመለከተ ቀደም ሲል የነበረ የቀጠሮ ማንዛዛት ሂደት ቀርቶ በተለይም ማስረጃ በቅርበት ማግኘት በሚቻልባቸው ሁኔታዎች በአንድ ቀን ውስጥ የምስክር ቃል ተሰምቶ የፍርድ ውሳኔ የሚሰጥበት ሁኔታ ተግባራዊ እየሆነ መጥቷል። በይግባኝ ክርክር ይግባኝን ገልብጦ በመስጠት ለተገልጋዩ ያስገኘው ለውጥ ቀደም ሲል ረጅም ጊዜ ይፈጅ የነበረውን ይግባኝን ገልብጦ የመስጠቱ ሂደት በአሁኑ ወቅት በዞን፣ በልዩ ወረዳና በወረዳ ፍ/ቤቶች የፎቶ ኮፒ ማሸኖች ተገዝተው በመስጠታቸው ችግሩ በእጅጉ ተቀርፏል። ከዚህም የተነሣ ይግባኝን በተገልጋዩ ገልብጦ ከመስጠት ጋር

በተያያዘ ቀደም ሲል በነበረው አሠራር የዳኛ ፊርማ ውጭ አይወጣም በሚል አባባል በእጅ ጽሑፍ ገልብጦ ለመስጠት ይፈጅ የነበረውን ጊዜ በአዲሱ አሠራር ውሳኔዎቹን ፎቶ ኮፒ አድርጎ ለመስጠት ከ5 ደቂቃ ያልበለጠ ጊዜ መጠቀም የተቻለበት ሁኔታ አለ። የተለያዩ አገልግሎቶች የሚሰጡ ቅፃቶች /ቀጠሮ መስጫ ካርድ፣ የክስ ማቅረቢያ፣ የውሣኔ ግልባጭ፣ የይግካኝ መጠየቂያ.. ወዘተ/ መዘጋጀታቸው ይበልጥ ሂደቱን እንዲቀላጠፍ ረድቷል ።

ማህበራዊ ሽንግ በባህላዊ የአሽመጋገል ሥርዓት ኅብረተሰቡ ወደ መደበኛ ፍ/ቤቶች መሄድ ሳያስፈልገው በአካባቢው የሚዳኝበት ሁኔታ ተፈጥሯል። ይህም በተበዳዩ በበዳዩ መካከል ሊኖር የሚችለውን ማህበራዊ መራራቅ የሚያጠብና በፍቅርና በአንድነት የመኖር ዕቅዳቸውን እንዲጠብቅ ያደርጋል። ከዚህም በላይ ለአላስፈላጊ የጽህፈት፣ የጉዞና የቆይታ ወጪ ያደርጋቸው የነበረውን ሁኔታ አስቀርቷል። በዞንና በልዩ ወረዳ ተጨባጭ ሁኔታ ተዘዋዋሪ ችሎት የሚያስችሉ የወረዳ ማዕከላት ሲኖሩ በዞን ማዕከልም በተዘዋዋሪ ችሎት መደበኛ የፍርድ ሂደት እየተከናወነ ይገኛል። ተዘዋዋሪ ችሎትን በብዙ ማዕከላት ማካሄድ እንዲያቻል አንዱና ትልቁ ችግር የባለሙያዎች ቁጥር ማነስ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ የመጓጓዣ አገልግሎት በበቂ ሁኔታ አለመመቻቸት ነው። ከሰባት ዞኖች በተገናኘ መረጃ መሰረት ሕዝቡ በአካባቢው ፍትህ እንዲያገኝ በመደረጉ ለከላሾችና ተከላሽ ማስረጃዎች ይወጣ የነበረው 224,300 ብር ከወጪ እንዲድን ተደርጓል። የቪዲዮ ችሎት ለማካሄድ ብዙ ጥረት የተደረገ ቢሆንም የቴክኖሎጂውን ችግር ለመፍታት ያልተሟሉ የቪዲዮ ማስራጫ ጣቢያ ዕቃዎች እንዲሟሉ ባለማድረጉና የባለሙያም እጥረት በመኖሩ ነው።

የፍርድ ጥረት ለመለካት የተቀመጡ አመልካቾችን በመጠቀም የፍርድ ጥረት ለመለካት እየተሞከረ መሆኑን መረጃዎች የሚያሳይ ሲሆን ለምሳሌ የተወሰነ ውሣኔ በይግባኝ መሻር አለመሻሩ አንዱ ሲሆን በዞን ከፍተኛ ፍ/ቤት ደረጃ ከተወሰኑ ውሳኔዎች 90% በይግባኝ የፀኑ መሆኑን ለመረጋገጥ ተችሏል። በየዕለቱ በዳኞች ምን ያህል መዛግብት ታይተው እንደዋሉ በየደረጃ ባሉ ኃላፊዎች ክትትል እየተደረገ ይገኛል። ምርጥ የፍርድ ውሣኔዎችን ከማስፋት አንፃር ለአብነት እጅ ከፍንጅ የተያዙ ወንጀለኞች ላይ በአንድ ሰዓት ከአርባ ስምንት ደቂቃ ውስጥ ውሣኔ የተሰጠበት ሁኔታ አለ አስተማሪ የፍርድ

ሂደቶችን ለህብረተሰቡ ከማስራጨት አንፃር የአስገዳዶ መድፈር፣ የዘረፋና የሌብነት ክስተቶችን በብዙሀን መገናኛ እንዲተላለፍ ተደርጓል።

የጉዳዮች ክምችት ለመቀነስ በተደረገው ጥረት የወንጀል ጉዳዮች 104,247 የፍ/ሔር ጉደዮች 95,556 በድምሩ 199, 803 ፋይሎች ውሳኔ ያገኙ ሲሆን ያልተወሰኑ የወንጀል ጉደዮች 17,717 የፍ/ሔር ጉዳዮች 18,605 በድምሩ 36,322 ሲሆን ክንውን 85% መዛግብት ከዞን እስከ ወረዳ ውሳኔ ያገኙ ሲሆን በሰው ኃይል እጥረት፣ በክሶች ዘግይተው መቅረብና በማስረጃ አቀራረብ ላይ ባላቸው ጉድለት የተነሣ 15% ውሳኔ ሳያገኙ ቀርቷል።

አቤቱታ መመርመርና ውሳኔ መስጠት የሥራ ሂደት በፖሊስ በ0/ሕግና በፍ/ቤት ተበጣጥሶ ይሠራ የነበረውን በማቀናጀት ውጤት በሚያመጣ መልኩ ተገልጋዮች አገልግሎቱን ከአንድ ማዕከል እንዲያገኙ ተደርጎ ተደራጅቷል። ስለ አሰራሩ ለፍትህ ሴክተር ኦሬንቴሽን ተሰጥቶ የጋራ ግንዛቤ በመፍጠር ወደ ስራ ተገብቷል። በሥራ ሂደቱ በክልል ማዕከል በ2ወር ውስጥ አዲስ የተከፈተ መዝገብ 1572 ሲሆን የተሠራው ከቀረበው በላይ 2155 ነው። ልዩነቱ 583 መዝገብ ከክምችት (Backlog) ተሠርቷል። ከነዚህም ጉዳዮች ውስጥ ከፍተኛ ቁጥር ያላቸው ጉዳዮች 89% ውስጥ ውሳኔ አግኝተዋል። (11%) በውስብስብነታቸው፣ በማስረጃ አሰባሰብ፣ አቀራረብና በአቅርቦቶች ውስንነት የተነሣ በጥናት ሰነዱ ውስጥ በተቀመጠው ጊዜ ገደብ ሊጠናቀቁ አልቻሉም።

በክልላችን ተጨባጭ ሁኔታ ከቦታ ርቀት አንፃር ካልሆነ በቀር ለቃል ክርክር ወይም ለሰበር መልስ ለመቀበል የቀጠሮ ጊዜ ከ10 ቀን አይበልጥም። በተለይ የዋስትና ጥያቄ ላይ መርማሪ ከሣሽ አስተያየት እንዲሰጥ የአንድ ቀን ቀጠሮ ተሰጥቶ በቀጣዩ ቀን ትዕዛዝ ይሰጥበታል። ይህም የዋስትና ጉዳይ ቢበዛ በሁለት ቀን ውስጥ ይጠናቀቃል ማለት ነው። በበታች ፍርድ ቤት በአፈፃፀም ተገድደው በቃለ-መጋላ የተረጋገጠ አቤቱታ ሲቀርብ ከሁለት ሰዓት ባልበለጠ ጊዜ ተገቢው ትዕዛዝ ይሰጥበታል።

ተመርምረው ያስቀርባሉ የተባሉና ክርክራቸው የተጠናቀቁም መዛግብት ቀጠሮ በተያዘላቸው ዕለት ተገቢው ውሣኔ እየተሰጠባቸው መሆኑን "የተወሰኑ ፋይሎች ዝርዝር" የሚያሳይ

ሠንጠረዥ በዳታ ቤዝ ላይ መመልከት እንደተቻለው አብዛኛው መዝገብ አንድ ቀጠሮ የተጠናቀቀ መሆኑን ለመረዳት ተችሏል። በክልል ማዕከል እልባት ያገኙ ፋይሎች ዕድሜ በተመለከተ ከዳታ ቤዝ የተገኘው መረጃ የሚያሳየን መከራ ትግበራ ወቅት ከተከፈቱ አዲስ መዛግብት ውስጥ 87.13% ከ30 ቀን በታች ተጠናቋል። 10.74% ከ1ወር እስከ 2ወር ባለው ጊዜ ውስጥ እልባት ሲያገኝ 2.13% ወደ ሚቀጥለው ሶስተኛ ወር ተላልፏል።

አቤቱታ መመርመርና ወሳኔ መስጠት የሥራ ሂደት በመከራ ላይ በነበረባቸው ጊዜያት ተደራሽ፤ ወጪ ቆጣቢና ጥራት ያለው ፍትህ ለተገልጋዮች ሰጥቷል። ለዚህም ማረጋገጫ የሚሆኑት ለሂደቱ የተሰጠ አስተያየቶች ሲሆኑ የምርመራና ክስ ንዑስ የሥራ ሂደት በክልሉ በተደራጁ ሁሉም የመከራ ትግበራ ጣቢያዎች ለሂደቱ የተሰጡ አስተያየቶች በጥናት ሰነዱ ላይ ከተመለከተው 95% በላይ የሆነ የህብረተሰብ ክፍል በአገልግሎቱ የረካ መሆኑን ከተሰጠው አስተያየት ለመረዳት ተችሏል። በመሆኑም በክልል ማዕከል መከራ ትግበራ ጣቢያ በሚሰጠው አገልግሎት መርካታቸውን አስተያየት ከሰጡ 60 ተገልጋዮች ውስጥ 59ኙ ባገኙት አገልግሎት መርካታቸውን ገልፀዋል። ይህም በፐርሰንት ሲሰላ 98.3% ነው።

የፍርድ ጥራትን በተመለከተ በመከራ ትግበራ ወቅት አቤቱታ ቀርቦባቸው ምርመራ የተጣራባቸው፤ ክስ የተመሰረተባቸውና ክርክር የተደረገባቸው ጉዳዮች በ0/ህግ፣ በመርማሪ ፖሊስና ፍ/ቤት በጣምራ የተሰሩ በመሆናቸው ስራዎቹ ጥራትን የተላበሱ ሆነዋል። ለአብነት፡- በሀዋሃ ከተማ ከፍተኛና ቱላ ክ/ከተማ ብቻ 90.35%፣ በጌዲኦ ዞን 98%፣ በክልል ማዕከል 94% ውጤት ለማስመዝገብ ተችሏል። በአማካይ ክስ ተመስርቶ ፍ/ቤት በቀረቡና ውሳኔ በአገኙ ጉዳዮች በ94% ውጤታማ ነበር ። ይህም የሚያሳየው በጥናት ሠነዱ ላይ ይህንን መለኪያ አስመልክቶ ከተቀመጠው 95% ጥፋተኛ ከማለኝት አቅም በመከራ ትግበራ ወቅት የተመዘገበው በ1% ያነሰ መሆኑን ሲሆን ይህም ሊሆን የቻለው በአንዳንድ የመከራ ትግበራ ማዕከላት ባሉ ፈፃሚዎች ዘንድ መጠነኛ የሆነ የምርመራ ሥራ ጥራት አለመኖር እና የመርማሪ ከሣሽ የሰው ማስረጃዎች በምርመራ ወቅት የሰጡትን የምስክርነት ቃል ፍ/ቤት በሚቀርቡበት ጊዜ መቀየር እንደሆነ መገንዘብ ተችሏል፤ ምርመራ ተጣርቶና ለፍ/ቤት ቀርበው ውሳኔ የተሰጠባቸው ጉዳዮች ይግባኝ ተጠይቆባቸው 95% መዝገቦች ያህሉ ፀንተዋል። ይህም የሚያሳየው በጥናት ሠነዱ ላይ ከተመለከተው ስታንዳርድ አኳያ 4% የቀነሰ መሆኑን ሲሆን ይህም ሊሆን የቻለው

በይግባኝ ከታዩ መዝገቦች ውስጥ በነባሩ አሰራር ምርመራ ተጠናቆ ጉዳዩ ለፍ/ቤት ቀርቦ የነበሩት ስለሚገኙበትና የምርመራ ሂደቱ የክስ አመሠራረት፣ የማስረጃ አያያዝና አቀራረብ የጥራት ችግር ስለነበረው እንደሆነ ግምት መውሰድ ተችሏል።

የፍርድቤቶች ከተደራሽነት አንፃር የስራ ሂደቱ በሙከራ ትግበራ ወቅት የተደራጀው በክልል፣ በዞን፣ በወረዳ፣ በአካባቢና በክፍለ ከተማ ደረጃ ሲሆን የቢሮዎች አደረጃጀት በሚመለከትም በአብዛኛው የምርመራና ክስ የስራ ሂደት በመስማትና መወሰን የሥራ ሂደት አቅራቢያ ከመሆኑም በላይ የወንጀል ጉዳይ አቤቱታን ተቀብሎ ምርመራ ለማካሄድ እንደዚሁም ክስ መስርቶ ፍ/ቤት ለማቅረብ እና ለመከራከር የሚችል ባለሙያ በአንድ ቢሮ ውስጥ የተደራጀ በመሆኑ በሥራ ሂደቱ የሚሰጡ አገልግሎቶች ያለምንም ውጣውረድና መንገላታት የሚሰጡ በመሆናቸው አገልግሎቱ ለተገልጋዮች ተደራሽ እንዲሆን አስችሏል።

ከአገልግሎት አፈፃፀም ስታንዳርድ አኳያ የምርመራና ክስ ንዑስ የሥራ ሂደት ከጊዜ አኳያ በሙከራ ሂደቱ ወቅት አብዛኞቹን ተግባራት (90%) በጥናት ሠነዱ ላይ በተቀመጠው መለኪያ /Standard/ መሠረት ለመፈፀም ተችሏል። በሌላ በኩል የተወሰኑ ተግባራት (8%) በጥናት ሠነዱ ላይ ከተቀመጠው ጊዜ በታች ለመፈፀም የተቻለ ሲሆን በጣም ጥቂት ተግባራት (2%) ተጨማሪ ጊዜ ሊወስዱ ችለዋል።

V. ምህንድስና አቅም ግንባታ ማረጋገጫ

የምህንድስና አቅም ግንባታ ፕሮግራም አፈጻጸምን አስመልክቶ በፕሮግራሙ የሚተገበሩ ዝርዝር ተግባራት ከተጠናው የመሠረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ጋር ተጣጣሞ የሚሰራበት ሁኔታ እንዲመቻችና እንዲተገበር ተደርጓል። የምህንድስና አቅም ግንባታ ፕሮግራም ሊመራ የሚችል አንድ የግል ባለሀብትን ጨምሮ 15 አባላት ያሉት የሴክተርና የመ/ቤት ኃላፊዎችን ያካተተ ስትሪንግ ኮሚቴ በማቋቋም ፕሮግራሙ በክልሉ በመተግበር ላይ ይገኛል።

የቴክኒክና ሙያ ማሻሻያን በተመለከተ ጥራትና ደረጃውን የጠበቀ አሰራርን በቀጣይነት በማጠናከር የተቋማትን አቅም ለማጎልበትም ከዚህ በፊት የነበረው የክልሉ ቴ/ሙ/ተቋም አደረጃጀት በአዲስ መልክ ማደራጀት አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ እራሱን ችሎ በኤጀንሲ ደረጃ እንዲቋቋም ተደርጓል ። በክልሉ ቴክኒክና ሙያ ትምህርት ስልጠና ካውንስል በመመሪያው መሠረት እንዲቋቋምና በየተቋማቱ ቦርድ እንዲቋቋም በታቀደው መሠረት ካውንስሉ የተቋቋመ ሲሆን የተቋማት የቦርድ ማቋቋሚያ ተዘጋጅቶ ለቴክኒክና ሙያ ተቋማት ተሰራጭቷል ።

የቴ/ሙ/ሠልጣኞች ከተቋም በሚወጡበት ወቅት ተደራጅተውና ከሥራጋር ተሳስረው መወጣት የሚችሉበት ሁኔታ በየተቋማቱ እየተጠናከረ ይገኛል፤ በየተቋማት የፋይናንስና የአሠራር ነፃነት ደንብ ተዘጋጅቶ እንዲጸድቅ ለቦርድ ቀርቧል።

በሙያ ደረጃዎች መሰረት የተዘጋጀ ክልላዊ ተቋማዊ ሥርዓተ ትምህርትን አስመልክቶ ከፌዳራል ት/ሚ ጋር በመሆን በተዘጋጁ የሙያ ደረጃዎች ሞዴል ካሪኩለም መነሻ በማድረግ በሁሉም ተቋማት ዓመታዊ የኮርስ አሰጣጥ በማዘጋጀት ወደ ስልጠና ከመገባቱ በተጨማሪ በኮሌጆች የስርዓተ ትምህርት ዝግጅት ሲካሄድ በአብዛኛዎቹ ተቋማትም ስልጠና በሚሰጡባቸው ሙያዎች፣ የቴ/ሙ/ት/ ስልጠና የለውጥ ስራዎች ላይ ግንዛቤ ለመፍጠር ኮሌጆችና ተቋማት ባለድርሻ አካላቶቻቸውን በመለየት ለመምህራን፣ ለሰልጣኞችና ለራተኞች በቂ ግንዛቤ ከመስጠታቸው በተጨማሪ ሌላው የህ/ሰብ ክፍል ስለ ሙያ ደረጃዎች፣ የተሻሻው ስርዓተ ትምህርት፣ የክህሎት ምዘናና ወደ ዩኒቨርሲቲ በሚደረግ ሽግግር አሰራር ላይ በክልላዊ መገናኛ ብዙሀን መግለጫ በመስጠት የቀጥታ ጥያቄና መልስ ፕሮግራም በፊደሉ እንዲተላለፍና በኃላፊዎች ማብራሪያ እንዲሰጥበት ተደርጓል ።

የመምህራንና ሌሎች ፈጻሚዎች አቅም ግንባታን አስመልክቶ የፔዳጎጂና ዳይግኔቲክስ ስልጠና ለመምህራን ለመስጠት በክልሉ የጀርመን አማካሪ ባለሙያዎች ማኑዋል ተዘጋጅቷል።

በክልሉ የጀርመን አማካሪ ባለሙያ የተዘጋጀው የቴ/ሙ/ት/ሥልጠና ተቋም የመረጃ አያያዝ/ TVET-data bank አጠቃቀም ስልጠና ሊወሰድ የሚገባቸው አስፈጻሚዎች

ተለይተው ከ4 ተቋማት ለተውጣጡ 16 አስፈፃሚዎች የአንድ ሳምንት ስልጠና ተሰጥቷል፤ ከኮሌጅ ውጪ ያሉ ተቋማት ላቋቋማቸው አማካሪ ኮሚቴ አባላት በቴ/ሙ/ት/ስ/ የለውጥ ስትራቴጂ ላይ ስልጠና ተሰጥቷል።

በክልሉ ለሚገኙ 62 የግልና መያድ ማሰልጠኛ ተቋማት የሚሰጧቸው ስልጠናዎች ከሰለጠነ ሰው ኃይል ፍላጎትና ገበያ ጋር የተሳሰረ እንዲሆንና ለዚሁም ሲባል ተሻሽሎ በተዘጋጀው ሥርዓተ ትምህርት ስልጠና ሊሰጡ እንደሚገባ የጋራ ውይይት በማድረግ በ2001 ዓ.ም በተሻሻለው ሥርዓተ ትምህርት መሠረት ስልጠና እንዲጀምሩ ሲደረግ፤ የብቃት ማረጋገጫ ምዘና የሚያካሂዱ 18 ባለሙያዎች ስልጠና የተሰጣቸው ሲሆን በብቃት ማረጋገጫ ተቋም(COC) በተሰጣቸው መስፈርት መሰረት ስራ እንዲጀምሩ ተደርጓል። ለመጀመሪያ ጊዜ የመንግሥትና የግል የቴክኒክና ሙያ ተቋማት በጋራ ክላስተር እንዲመሰርቱ ከሀዋሳ፣ ከይርጋዓለም ፣ ከአለታ ወንዶና ዲላ የተውጣጡ ከ200 በላይ ተሳታፊዎች በተገኙበት የክላስተር ምሥረታ ተደርጓል ።

በዚህም መሰረት የግልና የመንግሥት በጤናና ትምህርት መስክ ለሚያሰለጥኑ ለ10 የቴ/ሙ/ት/ስ/ ተቋማት በብቃት ማረጋገጫ ምዘና ተቋምና (COC) ከጤና ሴክተር ጋር በመቀናጀት የቅድመ ዕውቅና፣ ዕውቅናና ማስፋፊያ ፈቃድ ተሰጥቷል፤ በግልና በመንግስት መምህራን ትምህርት ኮሌጆች /በማታው መርሃ ግብር/ ለ6000 በመምህርነት ሙያ ስልጠናቸውን ላጠናቀቁ ምሩቃን ወደ ሥራ ሊያስገባ የሚችል ፈተና ተሰጥቶ ፈተናውን ላለፉ 3642 /62% / የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ተሰጥቷል። ይሁን እንጂ 62 ፐርሰንት የሚሆኑት መምህራን የብቃት ማረጋገጫ ፈተና ማለፋቸው የምዘናውን ጥራት አጠያያቂ ያደርገዋል። በዚሁ መሰረት የሚፈለገውን ጥራት ለማምጣት በመምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት ላይ ከፍተኛ ሥራ ከመሥራት ጎን ለጎንም የምዘናው ጥራት ላይም ትኩረት ተሰጥቶ መሠራት እንዳለበት ያመለክታል።

የቴ/ት/ሥልጠናን በተመለከተ በሥራ ላይ ስልጠና /in-service technical training/ በመንግስት ተቋማት ለመስጠት በታቀደው መሠረት ከ20 የቴ/ሙ/ት/ሥልጠና ኮሌጆችና ተቋማት ኃላፊዎች ጋር የሁለት ቀን የምክክርና የግንዛቤ ማስጨበጫ ውይይቶች ከተካሄዱ በኋላ የአቅም ክፍተትን በመለየት ለቴክኒክና ሙያ ተቋም መምህራን

የክላስተር ሥልጠናውን ለመስጠት እንዲያመች ተሳታፊዎችንና ማሰልጠኛ ተቋማትን የመለየት ሥራ ተሰርቷል። የብቃት ማረጋገጫ ምዘና የመጀመሪያ ዙር ለደረጃ ሲ (Level C) ተሰጥቷል ። በምዘና ወቅት ውጤታማ የልነበሩ መምህራን በክላስተር ስልጠና ተሰጥቷቸው ድጋሚ ምዘና እንዲወስዱ ተደርጓል ።

በክልሉ በሚገኙት 20 የመንግሥት ተቋማት ውስጥ በ41 የሙያ መስመር 11474 ሠልጣኞች በሥልጠና ላይ ይገኛሉ፤ በክልሉ በሚገኙ አምስት የቴክ/ሙ/ት ኮሌጆች እና 15 ማሰልጠኛ ተቋማት ውስጥ በፊት 10+1 ሲባል የነበረው ደረጃ ቀርቶ በምትኩ ደረጃ 3 እና 4 እንዲተካ የተደረገ ሲሆን 10+2 እና 10+3 በአዲስ አበባ እንዲተካ እየተደረገ ይገኛል።

የ ISO የሥራ አመራር ጥራትን በሚመለከት በፌዴራል የሥራ አመራር ጥራት ስልጠና ላይ ለተሳተፉ ባለሙያዎችና ለተቋማት ኃላፊዎች የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠና ከመስጠቱ በተጨማሪ በዚህ ዓመት የISO የሥራ አመራር ጥራት ሰርተፊኬት ለማግኘት ቅድመ ዝግጅት እንዲያደረግ የተመረጠው የአዋሣ ቴ/ሙያ ኮሌጅ በሥራ አመራር ጥራት ላይ ለኮሌጁ መምህራንና ሠራተኞች ከኮንሰልታንቱ ጋር በመሆን የማስታወቂያ ስልጠና በመስጠትና ግብረ-ሃይል/Task force/ በማቋቋም የቅድመ ዝግጅት ሥራ በመስራት ላይ ይገኛል፤ በሀገሪቱ በመካሄድ ላይ ካለው የልማት እንቅስቃሴ አኳያ በርካታ የሰው ኃይል ገበያ ፍላጎት መለየት የሚያስችል ስልጠና በስጠትና በዚሁ ላይ ተመስርቶ የገበያ ፍላጎታቸውን በመለየት ትኩረታቸው ወደ ኮንስትራክሽን፣ ማኑፋክቸሪንግና ኤሌክትሪክሲቲ በማድረግ በእነዚህ ሴክተሮች ስልጠና በስፋት እንዲገቡ ተደርጓል፤ ተቋማት ከአካባቢያቸው የገበያ ፍላጎት በመነሳት በመደበኛና መደበኛ ባልሆኑ ስልጠና የሚሰጥባቸው 30 ሙያዎች ከተሻሻለው ሥርዓተ ትምህርት አኳያ በመለየት በመደበኛና ከጥቃቅንና አነስተኛ ኢንዱስትሪ ማስፋፊያ በሚመጣላቸው መደበኛ ያልሆነ ስልጠና እስከ 50% የሚሆነው ሊጠቀሙ እንደሚገባ በመስማማት ወደ ሥራ የተገባ ሲሆን ይህንኑ ተግባራዊ ለማድረግ የአዋሣ ቴ/ሙያ ኮሌጅ ከከተማው ንግድና ኢንዱስትሪ መምሪያ ጋር 2500 ዜጎችን በዓመቱ ስልጠና ለመስጠት ውል ተፈራርሞ ከዚህ ውስጥ 715 ሰልጣኞች በጥርብ ድጋይ ጠረባና ንጣፍ ሙያ፣ የብሎኬት ምርት፣ ብረታ ብረትና

እንጨት ሥራ ሥልጠና ሰጥቷል፤ ሌሎች ተቋማትም ተመሳሳይ ሥራ ለመሥራት በሂደት ላይ ይገኛሉ።

የትብብር ስልጠና የሚሰጡ የኮንስትራክሽን ኩባንያዎችና ሙያዎች ተለይተው ወደ ሥራ ለመግባት በተደረገው ጥረት የአዋሳ ቲ/ሙያ ኮሌጅ ከቤቶች ልማት ጽ/ቤትና ከአዋሳ ማዘጋጃ ቤት ጋር የትብብር ስልጠና ለማካሄድ የሚያስችለው ዕቅድ ተዘጋጅቶ የመግባቢያ ስምምነት ከመድረጉ በተጨማሪ ከሜድሮክ ኮንስትራክሽን ጋር የመግባቢያ ስምምነት ለመፈራረም በእንቅስቃሴ ላይ ሲሆን ይህም ልምድ ለሌሎች ተቋማት ተላልፎ የየበኩላቸውን ጥረት በማድረግ ላይ ናቸው።

በኮንስትራክሽንና ኤሌክትሪክሲቲ ሙያዎች የክህሎት ክፍተትን ለመሙላት እንዲያስችል በአዋሳ ቲ/ሙያ ኮሌጅ በሊኝ የጀርመን ባለሙያና ከጄኔራል ዊንጌት ተጨማሪ ባለሙያ በማስመጣት ለክላስተሩ የማኑፋክቸሪንግ መምህራን የዌልዲንግ ቴክኒክስ ስልጠና ተሰጥቷል፤ በየተቋማቱ የኮንስትራክሽን ሠልጣኞችን ቁጥር ለማሳደግ ለአብነት ያክል በአዋሳ ቲ/ሙ/ሥ/ኮሌጅ ከጠቅላላው የ2001 ዓ.ም ተመዝጋቢ ወስጥ 59.83 ፐርሰንቱ የኮንስትራክሽን ሙያ ሠልጣኞች እንዲሆኑ ተደርጓል።

የኮንስትራክሽን ሥራዎችን በተመለከተ በተለይ በከተማ ልማት ዙሪያ የጥርብ ድንጋይ ንጣፍ አስመልክቶ ከሁሉም ተቋማት ለተውጣጡ 23 መምህራንና ከ4 ከተማ ማዘጋጃ ቤቶች ለተገኙ 120 ሰዎች የ7 ሳምንታት የጥርብ ድንጋይ ቴክኖሎጂ ስልጠና ተሰጧል። የጥርብ የድንጋይ ንጣፍ/cobble stone/ሥራን በተመለከተ በሃዋሳ ከተማ የተሠራው አጠቃላይ የመንገድ መጠን 3.81ለ ኪ.ሜ ርዝመት ያለውና 28.78 ካሬ ሜትር ስፋት ላይ የደረሰ ሲሆን በ60 ማህበራት የተደራጁ 1210 ጥርብ ድንጋይ ጠራቢዎች/cheasilers/፣ 65 ጥርብ ድንጋይ አንጣፊዎች /pavers/ የተሳተፉ ሲሆን ባጠቃላይ ከነአስተባባሪዎቹ ጋር ከ3000 በላይ ስራ አጥ ወጣቶች እና ለሊሎችም የሥራ እድል የተፈጠረላቸው ሲሆን በቅርቡ ይህንኑ ስራ ወደ 22 የሪፎርም ከተሞች ለማዳረስ በጥርብ ድንጋይ ንጣፍ ሥራ ላይ ለ28 የከተማ አስተዳደርና ባለሙያዎች በሐዋሳ ከተማ ስልጠና በመስጠት የጥርብ ድንጋይ ንጣፍ ሥራን በ2002 በጀት ዓመት ዕቅድ

ውስጥ እንዲያካትቱ ስምምነት ላይ የተደረሰ ሲሆን፤ በሁለተኛው ዙር የጥርብ ድንጋይ ንጣፍ ወርክ ሾፕ በዕቅድ አወጣጥ ስልት ላይ በሶዶና ወልቂጤ ከተማ 14 ከተሞች በተገኙበት የ2002 ዓ/ም ዕቅዳቸውን በባለሙያ ድጋፍ እንዲያዘጋጁ ተደርጓል ። የጥርብ ድንጋይ ሥራ በቅንጅት ለመስራት እንዲቻል ቴክኒክና ሙያ ተቋም ፣ ጥቃቅንና አነስተኛ እንዲሁም የከተማ አስተዳደሮች በጋራ መስራት እንዲችሉ በሶስት ከተሞች የማቀናጀትና የማገናኘት ሥራ የተሰራ ሲሆን ለወደፊቱም በሌሎች ከተሞች ይህንኑ አሰራር ለማስፋፋት ታስቧል።

የግሉን ሴክተር ልማት (Privat Sec Tor Development) በተመለከተ ከዚህ በፊት በክልሉ የነበረው እንቅስቃሴ በተጠናከረና በተቀናጀ መልኩ እየተከናወነ ባለመሆኑ ከፌዴራል የምህንድስና አቅም ግንባታ ዳይሬክተርና ሌሎች የውጭና የሀገር ውስጥ ባለሙያዎች ወደ ክልሉ መጥተው ለሲክተር ሐላፊዎችና ባለሙያዎችና ለባለድርሻ አካላት የግንዛቤ ማስጨበጫ ወርክ ሾፕ አንዲሰጥ ተደርጓል ።

ባለድርሻ መ/ቤቶች የምህንድስና አቅም ግንባታ ሥራዎችን በተለይም ደግሞ የእሴት ሰንሰለት (Value chains) ሥራዎችን ለመስራት ያመች ዘንድ በሴክተሩና የሥራ ሂደት ውስጥ ፈጻሚዎች እንዲኖሩና እንዲደራጁ ተደርገዋል ። ስለ እሴት ሰንሰለት (Value chain) ከባለድርሻ አካላት /ግብርና፣ ንግድና ኢንዱስትሪ፣ ከጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ ፣ ከእርሻ ምርምር/ ጋር የምክክርና የግንዛቤ ማስጨበጫ ውይይቶች ተካሂዷል።

የዝንጅብል ምርትን በተመለከተ በመስኩ የተሰማሩ ባለሀብቶችን በምርቱ ጥራት ላይ እንዲሰሩ ለማድረግ ጥረት እየተደረጉ ሲሆን የዳሰሳ ጥናት (baseline survey) በምርቱ ገበያ ላይ እየካሄደ ነው።

ቀርከሃና የቀርከሃ ውጤቶችን ሥራ አስመልክቶ ከቀርከሃ አምራች አርሶ አደር ማህበራትና በቀርቀሃ ሥራ የተሰማሩ የአዳል (ADAL) ካምፓኒ ጋር በመሆን ስልጠናዎችን ከክልሉ ግብርናና ገጠር ልማት ቢሮ ጋር ለመስጠት የአፈፃፀም ስምምነቶች ተፈርመዋል።

የዩኒቨርሲቲ ማሻሻያ ሥራን አስመልክቶ አብዛኛው ሥራ በፌዴራል ምህንድስና አቅም ግንባታ የሚሰራ ቢሆንም የዩኒቨርሲቲ ኢንዱስትሪ ጥመርታን በተመለከተ ሀዋሳ የዩኒቨርሲቲ ከንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ ጋር ተቀራርቦ መሥራት የሚችሉበት ሁኔታ እንዲመቻች ከፍተኛ ጥረት ተደርጓል ። በዚህ መሠረት አብረው የሚሰሩበት የስምምነት ሰነድ አዘጋጅተው መፈራረም የሚችሉበትም ሁኔታ ተመቻችቷል ።

ሀዋሳ የዩኒቨርሲቲ ኢንጅነሪንግ ፋካሊቲ ከንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ ተማሪዎችን በተመለከተ የዩኒቨርሲቲና ኢንዱስትሪ ቅንጅታዊ ሥራን (University industry linkage) ለመተግበር የስምምነት ሰነድ ለመፈራረም ዝግጅቱ ተጠናቋል። የቴክኖሎጂ ሽግግር ሥራዎችን ለመተግበር የሚያስችል የአርባ ምንጭ ቴክኒክና ሙያ ተቋምና የአርባ ምንጭ የዩኒቨርሲቲ ቴክኖሎጂ ፋካሊቲ ጋር የሚሰራበት አሰራር ለመዘርጋት ተቋማቱን የማገናኘትና የማቀራረብ ሥራ ተሰርቷል ።

VI በእንፎርሜሽን ኮሚውንኬሽን ቴክኖሎጂ ፕሮግራም

የሰው ኃይል ስልጠናን በበጀት ዓመቱ፡- ከ400 በላይ ከክልል እስከ ወረዳ የሚገኙ አመራሮችና ባለሙያዎች በመሠረታዊ ኮምፒውተርና ኢንተርኔት አጠቃቀም ለማሰልጠን ግብ ተይዞ ከ6889 አመራሮችና ባለሙያዎች በመሠረታዊ ኮምፒውተርና ኢንተርኔት አጠቃቀም በክልልና በ54 ወረዳዎች በራሳቸው ስልጠና ተሰጥቶ ወደ ሥራ ገብተዋል። የመምህራን ስልጠናን በተመለከተ በክልሉ ከሚገኙ ሁሉም መለስተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤቶች የሠልጣኝ መምህራን ዝርዝር ተሰብስቧል። ስልጠናው በበጀት ዕጥረት ምክንያት ያልተከናወነ ሲሆን በቀጣዩ ክፈት የሚሰጥ ይሆናል።

በክልል በዞንና በወረዳ ለሚገኙ ከ450 በላይ ባለሙያዎች የተለያዩ አድቫንስድ ፕሮግራም ስልጠና ለመስጠት ግብ የተያዘ ሲሆን 630 የወረዳና የዞን የICT ባለሙያዎች በኔትወርክ አድሚኒስትሬሽን፣ ኔትወርክ ሴኩራቲ፣ ድረ-ገጽ ግንባታ እና IBX ፕሮግራሞች ስልጠና ተስጥቷቸው ወደ ሥራ ተሰማርተዋል። በተጨማሪም ስድስት ባለሙያዎችና ሃላፊዎች የሃገር ውስጥና የውጭ ተሞክሮ እንዲያገኙ የተደረገ ሲሆን 1 አመራርና 6 ባለሙያዎች በአማራ

ክልልና በአዲስ አበባ በመሄድ የልምድ ልውውጥ እንዲያገኙ ተደርጓል። በዚህም የተገኘውን ልምድ ወደ ተግባር በማሸጋገር የተሻለ ሥራ በመከናወን ላይ ይገኛል።

ሴክተር መ/ቤቶችን በICT የመደገፍ ዕቅድ፡- በዚህ ግብ በኩል 3 ትልልቅና 10 መለስተኛ የኔትወርክ ዝርጋታዎችን ማከናወን እንዲሁም 5 ድረ ገጾችን ማዘጋጀት ዋነኛው ሲሆን 10 መ/ቤቶች /ሥራ አመራር ተቋም፣ አቅም ግንባታ ቢሮ፣ አዲት ቢሮ፣ ሃዋሣ ሪፈራል ሆስፒታል፣ ሲቪል ሠርቪስ ኤጀንሲ እና በ22 ሪፎርም ከተሞች የገቢዎች ጽ/ቤትና የክልሉ የፍትህ አካላት ማስልጠኛ ተቋም መለስተኛ የኔትወርክ ዝርጋታ ሥራዎች ተከናውኗል።

በተጨማሪም፣ ጤና ቢሮ፣ ለሲቪል ሰርቪስ ኤጀንሲ፣ ግብርና ቢሮ፣ ፀረ-መሰናፍ-ሥነምግባር ኮሚሽን፣ ብዙሃን መገናኛ ድርጅትና ጌዲኦ ዞን መስተዳድር ደረጃውን የጠበቀ ድረ ገፅ ተሠርቶላቸው አገልግሎት በመሰጠት ላይ ናቸው።

የICT መሣሪያዎች ድጋፍ ዕቅድ፡- ዴስክቶፕ ኮምፒውተሮች፣ ላፕቶፖች፣ ንጋትሮች፣ ፋክስ ማሽኖች በግዥ የተሠራጩ ሲሆን በቀጣይም ፍትሐዊ ስርጭት ማድረግ እንዲቻል የመሳሪያዎች መረጃ ከተጠቃሚ ተቋማት በመጠናቀር ላይ ነው። ከዚህም ሌላ በየተቋማቱ የሚገኙ መሣሪያዎችን በአግባቡ ለመጠቀም እንዲቻል ከ3 ጊዜ በላይ በተደረገ የመስክ ድጋፍ ለ63 ት/ቤቶች የፕላንማና የኮምፒውተር ጥገና ሥራ የተከናወነ ሲሆን ለተለያዩ ሴክተር መ/ቤቶች ለመጡ 168 ኮምፒውተሮች 25 ንጋትሮችና 18 ላፕቶፖች የጥገና ሥራ ተከናውኗል።

በክልሉ የሚገኙ የማህበረሰብ መረጃ ማዕከሎችን ማጠናከርና አዳዲስ ማዕከሎችን የማቋቋም ዕቅድን በተመለከተ 6 የማህበረሰብ መረጃ ማዕከሎችን በ300 የገጠር ቀበሌያት የኮምፓውተር ሴንተር ማቋቋምና የክልላችን ቴሌኮም ሽፋንና የICT መሣሪያዎችን ስርጭት መረጃ በዳታ ቤዝ የማዘጋጀት ሥራ የተከናወነ ሲሆን በ4 ልዩ ወረዳዎች /ኮንሶ፣ አማሮ፣ አላባና ኮንታ/ በክልሉ መንግሥት ድጋፍ በፌፌራል ICT ኤጀንሲ ድጋፍ ደግሞ ተጨማሪ 6 የማህበረሰብ መረጃ ማዕከሎች ይርጋለም፣ ወናጐ፣ አቦሽጌ፣ ጅንካ፣ ደሳነችና፣ ሳውላ ከተማ እንዲቋቋም ተደርጎ በበጀት ዓመቱ 10 ተጨማሪ የማህበረሰብ መረጃ ማዕከሎች ተቋቁመው ህብረተሰቡ እንዲጠቀምባቸው

ተደርጓል። ከቴሌኮሙኒኬሽን መ/ቤቶችና ከዞን አቅም ግንባታ ጽ/ቤቶች ጋር በመተባበር በክልሉ የICT ዕቃዎች ስርጭትና የቴሌኮም ሽፋን መረጃ በመሰብሰብ ላይ የሚገኝ ሲሆን እስከ አሁን ባለው መረጃ መሰረት በክልሉ ከሚገኙ ቀበሌዎች ውስጥ 1946 ቀበሌዎች የሽቦ አልባ ስልክ ተጠቃሚ መሆናቸውን ማረጋገጥ የተቻለ ሲሆን በክልሉ በሚገኙ መንግሥታዊ ተቋማት የICT መሣሪያዎችና የሰው ሃይል መረጃ በየዞኖችና ወረዳዎች በተሻለ ዳታ ቤዝ ተይዟል።

በተጨማሪም የ10 መንግሥታዊ ተቋማት የICT መሣሪያዎች ለስፔሰራሌሽን ዝግጅትና የመሣሪያዎች ግዥ ግምገማ ተከናውኗል። የብሮድባንድ ኔትወርክ ላላቸው ሴክተር መ/ቤቶችም የተለያዩ ድጋፎች ከመደረጋቸውም በላይ ባለሙያዎች በኔትወርኩ ያለ ኢንተርኔት መረጃ መለዋወጥ የሚያስችላቸው / Net meeting/ አካልነትና ከኮምፒውተር ወደ ፋክስ እንዴት መረጃ እንደሚላክ ስልጠና እየተሠጠቸው ይገኛል፤ ለ118 ጊዜ የቪዲዮ ኮንፍራንስ አገልግሎት በመስጠት 82654 ተሳታፊዎች ተጠቃሚ እንዲሆኑ ተደርጓል፤ ከላይ የተዘረዘሩት ሥራዎች በቢሮው ባለሙያዎችና ከሌሎች ሴክተር መ/ቤቶች ባለሙያዎች ጋር በቅንጅት የተሠራ ሲሆን በጥቅሉ በድህረ ገጽ፣ በጥገና፣ በኔትወርክ ሥራና በስልጠና አገልግሎት ብር 3418378 (ሦስት ሚሊዮን አራት መቶ አሥራ ስምንት ሺ ሦሥት መቶ ሰባ ስምንት ብር) የክልሉን መንግስት ገንዘብ ወጪ ማዳን ተችሏል። በዞኖችና ልዩ ወረዳዎችም ለ140 የተለያዩ የአይሲቲ ዕቃዎች ጥገና ተደርጓል፤ 2070 ደንበኞችም ከክልል እስከ ወረዳ የኢንተርኔት ተጠቃሚዎች መሆናቸውን ማረጋገጥ የተቻለ ሲሆን የቴክኖሎጂው ፍላጎት በፍጥነት እየጨመረ መጥቷል። በኦሮሚያ በኩል ለክልላችን የተገዙ 1500 ፕላዝማዎችን በመፈተሽ የሚሰሩና የማይሰሩትን ለይቶ ወደ የሚመለከታቸው ዞኖች፣ ወረዳዎችና ት/ቤት እንዲሰራጩ ተደርጓል።

ከዚህ ሌላ የኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት በጠየቀን የባለሙያ ትብብር መሠረት በ2 ዙር ለ40 ሰዓታት ከክልሉ ለተወጣጡ የICT ባለሙያዎች በቪዲዮ ኮንፈረንሲንግ፣ በICT መሣሪያዎች ጥገና እና በትምህርት ቤቶች መረብ አጠቃቀምና የጥገና ሥራ ስልጠና በመስጠት የቴክኖሎጂ ሽግግር ሙያዊ ድጋፍ ተደርጓል።

በክልሉ አንድ የICT incubation center /ማዕከል/ ማቋቋም በፌደራል ICTDA እና በክልሉ ታቅዶ ለበርካታ ጊዜ ሲጠበቅ የነበረ ICT የቢዝነስ እንክብካቤ ማዕከል በአሁኑ

ጊዜ ማንኛውንም ሕጋዊ አሠራር ተከትሎ የባለሙያ ቅጥርና የመሰረተ ልማት ዝግጅት ተጠናቅቆ በማጠናቀቅ ራሱን የቻለ የእንክብካቤ ማዕከል ተቋቁሞ ሥራውን ጀምሯል። በአጠቃላይ የበጀት ዓመቱ የዘርፉ ሥራ ከመሰረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ትግበራ ጋር ተያይዞ የተሸለ አፈጻጸም የታየበት ሲሆን በጥናቱ የተቀመጠውን ተደራሽ ግብ በተገቢው በማከናወን ላይ የሚገኝ ሂሆን ለስራው የሚያስፈልገው መሣሪያና ቁሳቁስ ከተሟላ ከተያዘው ተደራሽ ግብ በወጪ፣ በጊዜ፣ በጥራትና በመጠን እጅግ በሚያስደሥት ሁኔታ ውጤታማ በመሆን ላይ የገኛል።

ያጋጠሙ ችግሮች

በአጠቃላይ ሴክተሩ የተሰጠውን ተልዕኮ ለማሳካት በሚያድረገው ጥረት በ2001 በጀት ዓመት ያጋጠሙ ችግሮች ከዚህ በታች እንደሚከተለው ቀርቧል።

1. የመሰረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ በተጋጋለ ስሜት ተግባራዊ ለማድረግና ዳያሙንዱን ለማሟላት የሚደረጉ ጥናቶችና አዳዲስ አሰራሮች ፈጥነው ወደ ትግበራ አለመግባት፤
2. በሴግተሩ የተጠናከረ የመረጃ አያያዝና ልውውጥ እንዲሁም የተገኙ ውጤቶችን ለህብረተሰቡ የማሳወቅ ስርዓት በሚፈለገው ደረጃ ሥራ ላይ ለማዋል የሚያስፈልጉ ነገሮች ተሟልተው አለመገኘት፤
3. በፕሮግራሞች አፈጻጸም ላይ ተከታታይና ቀጣይነት ያለው ክትትል፣ □□ፍና ግምገማ እንዲሁም ግብረ መልስ ለመስጠት የተሸከርካሪ እጥረትና ምቹና በቂ ቢሮ አለመኖር
4. በኢንተርኔት መቆራረጥ የወረዳ ኔት ተገቢውን አገልግሎት አለመስጠት፤
5. በክልሉ የብሮድ ባንድ መስመር በዋናው የሙያሌ መንገድ ብቻ አቋርጦ የሚሄድ በመሆኑ ከሁለት ዞኖች ዋና ከተሞች በስተቀር አገልግሎት መስጠት ያለመቻል፤
6. ሆሣና፣ ቡታጅራ፣ አላባና በወላይታን አቋርጦ የሚሄደው ፋይበር ኦፕቲክስ የተጠናቀቀ ቢሆንም የብሮድ ባንድ መስመሩ ሥራ ያለመጀመር፤
7. ለጥገና ወደ ፌደራል የተላኩ ካሜራዎችና መሰል መለዋወጫዎች ያለመጠገናቸው ወይም ምትክ ያለመላኩ በርካታ ወረዳዎችን የወረዳ ኔት አገልግሎት

እንዳይሰጡ ማድረግ ሲሆኑ የተዘረዘሩት ችግሮች በየደረጃው እልባት ሊሰጣቸው የሚገቡ ናቸው።

